

Bruksela, 16 grudnia 2025 r.
(OR. en)

16734/25

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2025/0236(COD)

CODEC 2113
SIMPL 205
ANTICI 209
AGRI 705
AGRIFIN 172
FIN 1551
COH 251
PE 106

NOTA INFORMACYJNA

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do: Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada

Dotyczy: Wniosek w sprawie ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniającego rozporządzenie (UE) 2021/2115 w odniesieniu do systemu warunkowości, rodzajów interwencji w formie płatności bezpośrednich, rodzajów interwencji w niektórych sektorach oraz rozwoju obszarów wiejskich i rocznych sprawozdań z realizacji celów, a także rozporządzenie (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zarządzania danymi i interoperacyjnością, zawieszenia płatności, rocznego rozliczenia z realizacji celów oraz kontroli i kar – Wynik pierwszego czytania w Parlamencie Europejskim (Strasburg, 15–18 grudnia 2025 r.)

I. WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 294 TFUE oraz Wspólną deklaracją w sprawie praktycznych zasad dotyczących stosowania procedury współdecyzji¹ Rada, Parlament Europejski i Komisja kontaktowały się ze sobą na zasadach nieformalnych w celu wypracowania porozumienia w sprawie tego wniosku w pierwszym czytaniu.

¹ Dz.U. C 145 z 30.6.2007, s. 5.

W związku z tym przewodniczący Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (AGRI) André Rodrigues (S&D, PT) przedstawił w imieniu tej komisji poprawkę kompromisową (poprawka nr 90) do wyżej wymienionego wniosku dotyczącego rozporządzenia, w odniesieniu do którego przygotował projekt sprawozdania. Poprawkę tę uzgodniono podczas nieformalnych kontaktów, o których mowa powyżej.

II. GŁOSOWANIE

Podczas głosowania, które odbyło się na sesji plenarnej 16 grudnia 2025 r., przyjęto poprawkę kompromisową (poprawka nr 90) do wyżej wymienionego wniosku dotyczącego rozporządzenia. Zmieniony w ten sposób wniosek Komisji jest równoznaczny ze stanowiskiem Parlamentu w pierwszym czytaniu, które zawarte jest w rezolucji ustawodawczej przedstawionej w załączniku do niniejszej noty².

Stanowisko Parlamentu odzwierciedla wcześniejsze uzgodnienia między instytucjami. Rada powinna zatem być w stanie zatwierdzić stanowisko Parlamentu.

Akt zostanie wówczas przyjęty w brzmieniu odpowiadającym stanowisku Parlamentu.

² Wersja stanowiska Parlamentu zawarta w rezolucji ustawodawczej zawiera oznaczenia zmian wprowadzonych poprawkami do wniosku Komisji. Tekst dodany do wniosku Komisji oznaczono ***pogrubieniem i kursywą***. Symbol „■” wskazuje tekst usunięty.

P10_TA(2025)0321

Zmiana niektórych rozporządzeń WPR w odniesieniu do systemu warunkowości, rodzajów interwencji w formie płatności bezpośrednich, rodzajów interwencji w niektórych sektorach oraz rozwoju obszarów wiejskich i rocznych sprawozdań z realizacji celów, zarządzania danymi i interoperacyjnością, zawieszenia płatności, rocznego rozliczenia z realizacji celów oraz kontroli i kar

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 16 grudnia 2025 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2021/2115 w odniesieniu do systemu warunkowości, rodzajów interwencji w formie płatności bezpośrednich, rodzajów interwencji w niektórych sektorach oraz rozwoju obszarów wiejskich i rocznych sprawozdań z realizacji celów, a także rozporządzenie (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zarządzania danymi i interoperacyjnością, zawieszenia płatności, rocznego rozliczenia z realizacji celów oraz kontroli i kar (COM(2025)0236 – C10-0086/2025 – 2025/0236(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2025)0236),
- uwzględniając art. 294 ust. 2 oraz art. 43 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi Komisja przedstawiła wniosek Parlamentowi (C10-0086/2025),
- uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 18 września 2025 r.¹,
- uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez komisję przedmiotowo właściwą na podstawie art. 75 ust. 4 Regulaminu oraz przekazane pismem z dnia 19 listopada 2025 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 60 Regulaminu,

¹ Dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym.

- uwzględniając sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (A10-0164/2025),
 1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu²;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji, a także parlamentom narodowym.

² Niniejsze stanowisko zastępuje poprawki przyjęte dnia 8 października 2025 r. (Teksty przyjęte, P10_TA(2025)0213).

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 16 grudnia 2025 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/... w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2021/2115 w odniesieniu do systemu warunkowości, rodzajów interwencji w formie płatności bezpośrednich, rodzajów interwencji w niektórych sektorach oraz rozwoju obszarów wiejskich i rocznych sprawozdań z realizacji celów, a także rozporządzenia (UE) 2021/2116 w odniesieniu do ■ zawieszenia płatności, rocznego rozliczenia z realizacji celów oraz kontroli i kar

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 43 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą²,

¹ Opinia z dnia 18 września 2025 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym),

² Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 16 grudnia 2025 r.

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W komunikatach z dnia 29 stycznia 2025 r. pt. „Kompas konkurencyjności dla UE” oraz z dnia 11 lutego 2025 r. pt. „Prostsza i szybsza Europa: komunikat dotyczący wdrażania i upraszczania” Komisja podkreśliła potrzebę zwiększenia konkurencyjności, promowania innowacyjności i wspierania wzrostu gospodarczego w całej Unii, w przypadku których uproszczenie i zmniejszenie obciążeń administracyjnych są kluczowymi czynnikami sprzyjającymi. Konieczne jest zatem rozwiązanie problemu kosztownych obciążeń regulacyjnych, złożoności prawa Unii i jego wdrażania, w tym nadmiernych obowiązków w zakresie sprawozdawczości, przy jednoczesnym zwróceniu uwagi na szczególne potrzeby małych i średnich podmiotów.

- (2) W komunikacie z dnia 19 lutego 2025 r. w sprawie wizji dla rolnictwa i żywności Komisja podkreśla, że aby stymulować innowacje i zrównoważony rozwój praktyk rolniczych, rolnicy powinni być przedsiębiorcami i dostawcami nieobciążonymi zbędną biurokracją ani regulacjami. Ta perspektywa i różnorodność sektora wymagają podejścia dostosowanego do potrzeb, a nie uniwersalnych rozwiązań, a także weryfikacji stosowania w praktyce prawa Unii oraz uproszczeń, z uwzględnieniem również korzyści płynących z technologii cyfrowych, takich jak technologie umożliwiające zautomatyzowaną sprawozdawczość. Potrzebna jest większa równowaga między wymogami a zachętami, która pozwoli ukierunkować transformację rolnictwa w stronę modelu zrównoważonego i wspierać innowacje. Szczególne potrzeby małych gospodarstw, które stanowią fundament żywotności społeczności wiejskich, ponieważ chronią przyrodę i źródła utrzymania, wymagają lepiej dostosowanego i prostszego wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR), minimalizującego obciążenia administracyjne. Małe gospodarstwa są często w niekorzystnej sytuacji pod względem dostępu do finansowania i jego wykorzystania, co ogranicza ich zdolność do inwestowania, wprowadzania innowacji i korzystania z możliwości rozwoju.

- (3) W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115³ ustanowiono przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach WPR (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW). W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116⁴ ustanowiono zasady finansowania WPR, zarządzania nią i monitorowania jej. W 2024 r. przyjęto rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1468⁵ w celu lepszego dostosowania unijnych ram wsparcia WPR do realiów gospodarstw, poprawy zarządzania planami strategicznymi WPR przez państwa członkowskie i zmniejszenia obciążeń związanych z kontrolami. Ponadto Komisja przyjęła rozporządzenie delegowane (UE) 2024/1235⁶ zmieniające rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/126⁷, w którym przewidziano

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz.U. L 435 z 6.12.2021, s. 1, [ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj)).

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz.U. L 435 z 6.12.2021, s. 187, [ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj)).

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1468 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie zmiany rozporządzeń (UE) 2021/2115 i (UE) 2021/2116 w odniesieniu do norm dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska, schematów na rzecz klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt, zmian w planach strategicznych WPR, przeglądu planów strategicznych WPR oraz zwolnień z kontroli i kar (Dz.U. L, 2024/1468, 24.5.2024, [ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1468/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1468/oj)).

⁶ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2024/1235 z dnia 12 marca 2024 r. zmieniające rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/126 uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 w odniesieniu do przepisów dotyczących współczynnika dotyczącego normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska (GAEC) 1 (Dz.U. L, 2024/1235, 26.4.2024, [ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1235/oj](http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1235/oj)).

⁷ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/126 z dnia 7 grudnia 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 o dodatkowe wymogi w odniesieniu do niektórych rodzajów interwencji określonych przez państwa członkowskie w ich planach strategicznych WPR na lata 2023–2027 na podstawie tego rozporządzenia, jak również o przepisy dotyczące współczynnika dotyczącego normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska (GAEC) nr 1 (Dz.U. L 20 z 31.1.2022, s. 52, [ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/126/oj](http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/126/oj)).

w szczególności możliwość dostosowania przez państwa członkowskie wskaźnika referencyjnego dla normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska (GAEC) 1 w oparciu o zmiany strukturalne w systemach rolniczych oraz odstępstwa od obowiązku nałożenia na rolników i innych beneficjentów obowiązku ponownego przekształcenia.

- (4) Informacje zwrotne i doświadczenia z dwóch lat wdrażania planów strategicznych WPR na podstawie obecnych unijnych ram prawnych WPR wskazują, że konieczne są dalsze, ograniczone dostosowania tych ram prawnych w celu wyeliminowania stwierdzonych wąskich gardeł i złożoności. Obejmują one fakt, że szczególne okoliczności, praktyki i potrzeby niektórych grup rolników – takich jak rolnicy ekologiczni, młodzi rolnicy, **rolniczki, rolnicy na obszarach górskich**, drobni producenci rolni i rolnicy zajmujący się hodowlą – nie zostały jeszcze w wystarczającym stopniu uwzględnione w unijnych ramach prawnych WPR, co nie pozwala państwom członkowskim na dostosowanie poszczególnych instrumentów do szczególnych okoliczności, praktyk i potrzeb tych rolników. Ponadto niektóre możliwości uproszczenia przewidziane w ramach WPR, takie jak stosowanie płatności ryczałtowych lub uproszczonych metod rozliczania kosztów, są niedostatecznie wykorzystywane ze względu na złożoność ich wdrażania i zarządzania nimi. Może to prowadzić do nakładania się lub niejednoznaczności wymogów dla rolników, komplikować dostęp rolników do wsparcia i hamować możliwości rozwoju działalności gospodarczej dla rolników, takich jak młodzi rolnicy i nowi rolnicy. Ponadto pewne elementy obowiązujących przepisów cechuje brak elastyczności, który ma wpływ na sposób, w jaki państwa członkowskie zarządzają swoimi planami strategicznymi WPR i zmieniają je oraz wypełniają swoje obowiązki sprawozdawcze. Ponadto należy jeszcze zmniejszyć związane z wizytami i kontrolami w gospodarstwach obciążenie spoczywające zarówno na rolnikach, jak i organach administracji, w szczególności wprowadzając skuteczniejsze metody oceny jakości zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli (ZSZiK) oraz kontroli warunkowości. Eliminacja tych wąskich gardeł, złożoności i nieelastycznych przepisów pomogłaby państwom członkowskim w wykorzystaniu planów strategicznych WPR do maksymalizacji możliwości z korzyścią dla rolników i innych beneficjentów WPR, zmniejszenia obciążeń administracyjnych i złożoności oraz lepszego wykorzystania ograniczonych zasobów. ***Aby zmaksymalizować wpływ płatności bezpośrednich przyznawanych w ramach systemu wsparcia ustanowionego na mocy ram prawnych WPR, w szczególności w odniesieniu do godziwych dochodów i poziomu życia rolników, ważne jest, aby środki krajowe poza WPR były zaprojektowane w taki sposób, aby nie miały negatywnego wpływu na płatności bezpośrednie.***
- (5) Art. 4 ust. 3 lit. c) rozporządzenia (UE) 2021/2115 stanowi, że jeżeli użytki rolne są wykorzystywane jako użytki zielone i nie były objęte zmianowaniem upraw danego gospodarstwa przez co najmniej pięć lat, uznaje się je za trwałe użytki zielone. Niektóre

systemy rolnicze przewidują jednak zmianowanie upraw na gruntach ornych, na których trawy lub inne zielne rośliny pastewne nie są objęte zmianowaniem przez dłużej niż pięć lat, ale na których obszary te są zaorywane, aby zachowały swój status gruntów ornych. W związku z tym rolnicy w państwach członkowskich, które stosują takie systemy rolnicze, napotykają trudności w zarządzaniu zmianowaniem upraw i w utrzymaniu rentowności przy jednoczesnym spełnianiu wymogów dotyczących wdrożenia normy GAEC 1. Ponadto stosowanie dłuższego zmianowania upraw w przypadku użytków zielonych może przynieść znaczne korzyści pod względem różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych, zapewniając jednocześnie rolnikom większą elastyczność w zarządzaniu gruntami rolnymi. W związku z tym, aby promować takie elastyczne i zrównoważone praktyki agronomiczne w zakresie gospodarowania użytkami zielonymi, państwa członkowskie powinny mieć możliwość wydłużenia okresu, na podstawie którego dokonuje się klasyfikacji obszaru jako trwałego użytku zielonego, z pięciu do siedmiu lat. Należy zatem zmienić odpowiednio art. 4 ust. 3 lit. c) rozporządzenia (UE) 2021/2115.

(6) *Automatyczne przekształcanie gruntów orných w trwałe użytki zielone po upływie określonego czasu może jednak powodować niepotrzebną presję regulacyjną na rolników, którzy chcą utrzymać klasyfikację swoich gruntów jako grunty orne. W związku z tym, aby zapewnić większą elastyczność, państwa członkowskie powinny mieć możliwość podjęcia decyzji, że grunty sklasyfikowane jako grunty orne w dniu 1 stycznia 2026 r. pozostaną gruntami ornymi, nawet jeżeli upłynął okres pięciu lub siedmiu lat. W takim przypadku rolnicy powinni mieć możliwość niestosowania się do decyzji podjętej przez państwo członkowskie i dalszego stosowania zasady przekształcenia gruntów orných w trwałe użytki zielone po upływie pięciu lub siedmiu lat. Aby zapewnić spójność i pewność prawa, państwa członkowskie wdrażające taką elastyczność powinny również dopilnować, aby ich decyzja nie miała wpływu na bieżące wieloletnie zobowiązania środowiskowe podjęte na podstawie art. 70 rozporządzenia (UE) 2021/2115 oraz aby beneficjenci mieli możliwość odpowiedniej zmiany lub wycofania wniosku, o którym mowa w art. 69 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/2116, w roku następującym po decyzji państw członkowskich.*

- (7) Aby zminimalizować ryzyko negatywnego wpływu na jednolity rynek i handel międzynarodowy wywieranego przez nowe płatności kryzysowe dla rolników w następstwie klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof zgodnie z art. 78a rozporządzenia (UE) 2021/2115, interwencje, w ramach których ma zostać przyznane to wsparcie unijne, powinny być zaprojektowane przez państwa członkowskie w taki sposób, aby spełniały kryteria załącznika 2 do Porozumienia w sprawie rolnictwa WTO.
- (8) W art. 11 rozporządzenia (UE) 2021/2115 przewidziano mechanizm wdrażania protokołu ustaleń w sprawie nasion oleistych, w tym przepisy dotyczące zwiększenia planowanych produktów i współczynników zmniejszenia, aby uniknąć przekroczenia wielkości maksymalnego obszaru objętego wsparciem w całej Unii. Przepis ten należy zmienić w celu uwzględnienia zmian w art. 119 tego rozporządzenia wprowadzonych niniejszym rozporządzeniem.

- (9) Celem systemu warunkowości obejmującego wymogi podstawowe w zakresie zarządzania (SMR) oraz normy GAEC jest przyczynienie się do rozwoju rolnictwa zrównoważonego poprzez zwiększenie świadomości beneficjentów co do potrzeby przestrzegania tych podstawowych norm i wymogów. Jest on również ukierunkowany na większe dostosowanie WPR do celów w zakresie środowiska, zdrowia publicznego, zdrowia roślin i dobrostanu zwierząt określonych w prawie Unii. Biorąc jednak pod uwagę fakt, że powierzchnia użytków rolnych zarządzana przez małe gospodarstwa korzystające z płatności w ramach interwencji, o których mowa w art. 28 rozporządzenia (UE) 2021/2115, jest ograniczona, stosowanie systemu warunkowości do takich małych gospodarstw, które stanowią większość gospodarstw w Unii, przynosi niewystarczające korzyści w porównaniu ze znacznymi kosztami i nakłada istotne obciążenia administracyjne na te gospodarstwa i organy administracji krajowej. Aby ograniczyć takie koszty i zmniejszyć związane z tym obciążenia administracyjne, należy zwolnić małe gospodarstwa ze stosowania systemu warunkowości.

- (10) Normy GAEC, o których mowa w art. 13 rozporządzenia (UE) 2021/2115, stanowią część systemu warunkowości, o którym mowa w art. 12 tego rozporządzenia. Przyczyniają się one do łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej oraz ochrony środowiska, w tym wody, gleby i różnorodności biologicznej ekosystemów. Ogólne zasady, na których opiera się produkcja ekologiczna zgodnie z art. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848⁸, obejmują ochronę naturalnych elementów krajobrazu, takich jak miejsca dziedzictwa przyrodniczego, oraz korzystanie w odpowiedzialny sposób z energii i zasobów naturalnych, takich jak woda, gleba, materia organiczna i powietrze.

⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 (Dz.U. L 150 z 14.6.2018, s. 1, [ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/848/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/2018/848/oj)).

- (11) Norma GAEC 1 wymieniona w załączniku III do rozporządzenia (UE) 2021/2115 ma pomagać utrzymywać trwałe użytki zielone w celu zachowania zasobów węgla. W pkt 1.7.3 i 1.9.1.1 załącznika II do rozporządzenia (UE) 2018/848 podkreślono znaczenie maksymalizacji wykorzystania wypasu i pastwisk, co uniemożliwia przekształcanie trwałych użytków zielonych do celów innego użytkowania gruntów oraz zgodnie z głównym celem normy GAEC 1 pozwala zachować zasoby węgla na trwałych użytkach zielonych. Normy GAEC 3, 5 i 6 wymienione w załączniku III do rozporządzenia (UE) 2021/2115 mają na celu odpowiednio utrzymanie materii organicznej gleby, ograniczenie erozji i ochronę gleb w okresach wrażliwych. Cele te zostały już osiągnięte dzięki praktykom uprawy stosowanym w ekologicznej produkcji roślinnej, w szczególności praktykom, o których mowa w pkt 1.9 załącznika II do rozporządzenia (UE) 2018/848. Norma GAEC 4 wymieniona w załączniku III do rozporządzenia (UE) 2021/2115 ma na celu ochronę wody przed zanieczyszczeniem. Podobnie pkt 1.5, 1.7, 1.9 i 1.10 załącznika II do rozporządzenia (UE) 2018/848 mają na celu zmniejszenie ryzyka zanieczyszczenia wody przez ograniczenie stosowania weterynaryjnych produktów leczniczych, stosowania nawozów i pestycydów oraz gęstości obsady. Doświadczenie pokazuje, że rolnictwo ekologiczne ma pozytywny wpływ na wymywanie i spływ składników odżywczych, co zmniejsza prawdopodobieństwo, że rolnik ekologiczny spowoduje pogorszenie jakości wody, co pozwala osiągnąć główny cel normy GAEC 4. W związku z tym, biorąc pod uwagę zasady i przepisy określone w rozporządzeniu (UE) 2018/848 oraz istniejące praktyki w ramach systemów rolnictwa ekologicznego, rolników █ certyfikowanych zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/848 należy uznać za spełniających normy GAEC 1, 3, 4, 5 i 6 oraz, ***jak ma to już miejsce, 7 w odniesieniu do ich ekologicznych jednostek produkcyjnych i jednostek produkcyjnych w okresie konwersji zdefiniowanych w rozporządzeniu (UE) 2018/848. Aby zmniejszyć obciążenie administracyjne właściwych organów państw członkowskich, a jednocześnie dążyć do stosowania tej możliwości domniemania zgodności z niektórymi normami GAEC w najbardziej odpowiedni sposób, państwa członkowskie powinny mieć możliwość zdecydowania, że takie domniemanie zgodności będzie miało zastosowanie wyłącznie w przypadku, gdy całe gospodarstwo rolnika certyfikowanego zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/848 składa się z ekologicznych jednostek produkcyjnych albo jednostek produkcyjnych w okresie konwersji zdefiniowanych w rozporządzeniu (UE) 2018/848 lub z obu takich jednostek produkcyjnych.***

- (12) Aby zwiększyć spójność wymogów dla rolników i uprościć ustalanie norm GAEC przez państwa członkowskie, należy zmienić art. 13 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/2115 w celu doprecyzowania, że państwa członkowskie mogą określać normy GAEC w swoich planach strategicznych WPR zgodnie z obowiązkowymi wymogami krajowymi, pod warunkiem że takie wymogi krajowe są zgodne z normami GAEC wymienionymi w załączniku III do tego rozporządzenia. Należy w szczególności doprecyzować, że normy GAEC określone w planach strategicznych WPR nie muszą wykraczać poza istniejące obowiązkowe wymogi krajowe, pod warunkiem że te wymogi krajowe są zgodne z normami GAEC wymienionymi w załączniku III do rozporządzenia (UE) 2021/2115, w szczególności z głównymi celami tych norm GAEC.
- (13) Art. 13 ust. 2a rozporządzenia (UE) 2021/2115 powinien zostać zmieniony celem umożliwienia państwom członkowskim wprowadzania, przy wdrażaniu norm GAEC, czasowych odstępstw od wymogów w zakresie norm minimalnych również w przypadku chorób roślin lub inwazji agrofagów uniemożliwiających rolnikom i innym beneficjentom spełnienie tych wymogów w danym roku.

(14) *Na podstawie normy GAEC 9 ustanowiono zakaz przekształcania lub orania trwałych użytków zielonych wyznaczonych jako trwale użytki zielone wrażliwe pod względem środowiskowym na obszarach należących do sieci Natura 2000. Doświadczenie pokazuje jednak, że mogą wystąpić wyjątkowe sytuacje, w których takie trwale użytki zielone wrażliwe pod względem środowiskowym są niszczone, na przykład przez gatunki inwazyjne, a odpowiednie środki mające na celu rozwiązanie takich sytuacji, w tym wyjątki od zakazu orania danych obszarów w celu odtworzenia takich trwałych użytków zielonych, mogą być konieczne do zapewnienia, aby wymogi normy GAEC 9 przyczyniały się do ochrony siedlisk i gatunków. W ramach celu dotyczącego uproszczenia państwa członkowskie mogłyby w szczególności korzystać z istniejących systemów kontroli na obszarach Natura 2000 na podstawie analizy ryzyka. Ponadto państwa członkowskie mogłyby stosować obowiązkowe wymogi ustanowione w planach zarządzania obszarami Natura 2000, pod warunkiem że wymogi te są zgodne z normą GAEC 9 wymienioną w załączniku III do rozporządzenia (UE) 2021/2115.*

- (15) Art. 19 rozporządzenia (UE) 2021/2115 pozwala państwom członkowskim na zatrzymanie do 3 % płatności bezpośrednich, które mają zostać wypłacone rolnikowi, na wkład tego rolnika w narzędzia zarządzania ryzykiem. Państwo członkowskie decydujące się na skorzystanie z tej opcji musi zastosować ją do wszystkich beneficjentów płatności bezpośrednich w danym roku. Doświadczenie pokazuje, że tylko nieliczne państwa członkowskie korzystają z tej opcji. Dyskusje z państwami członkowskimi pokazały, że przeszkodą we wdrażaniu tego artykułu jest brak narzędzi zarządzania ryzykiem – ustanowionych przez państwa członkowskie albo dostępnych w ramach prywatnego ubezpieczenia – które byłyby dostępne dla wszystkich rolników otrzymujących płatności bezpośrednie. Aby zwiększyć wykorzystanie tej opcji, konieczna jest zmiana art. 19 celem uelastycznienia jego wdrażania i dostosowania go do istniejących narzędzi zarządzania ryzykiem w państwach członkowskich. W wyniku tej zmiany państwa członkowskie **decydujące się skorzystać z opcji** zatrzymania do 3 % płatności bezpośrednich, które mają zostać wypłacone **rolnikowi jako wkład** rolników w **narzędzia** zarządzania ryzykiem, **powinny mieć możliwość podjęcia decyzji, czy ma to zastosowanie do wszystkich rolników otrzymujących płatności bezpośrednie w danym roku, czy też do rolników, dla których w danym roku istnieje narzędzie zarządzania ryzykiem, pod warunkiem że ich decyzja odpowiada istniejącym narzędziom zarządzania ryzykiem.**

- (16) Uproszczony system płatności opracowany przez państwa członkowskie dla małych gospodarstw na podstawie art. 28 rozporządzenia (UE) 2021/2115 zmniejsza złożoność procesu składania wniosków o wsparcie dochodów, zarówno dla małych gospodarstw, jak i dla organów administracji. Aby zwiększyć atrakcyjność tego systemu i zachęcić większą liczbę małych gospodarstw do korzystania z niego, należy zwiększyć maksymalną kwotę, jaką można otrzymać w ramach tego systemu. Aby wspierać udział małych gospodarstw korzystających z płatności, o których mowa w tym artykule, w ekoschematach, o których mowa w art. 31 tego rozporządzenia, państwa członkowskie powinny mieć możliwość wyłączenia płatności otrzymywanych przez te gospodarstwa w ramach ekoschematów z maksymalnej kwoty płatności, o której mowa w art. 28 tego rozporządzenia.

- (17) W przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje na podstawie art. 28 akapit drugi rozporządzenia (UE) 2021/2115, że płatność dla małych gospodarstw, o której mowa w art. 28 akapit pierwszy tego rozporządzenia, nie zastępuje wsparcia dla ekoschematów ustanowionych zgodnie z art. 31 tego rozporządzenia, ekoschematy powinny nadal spełniać wszystkie wymogi określone w art. 31 ust. 5 tego rozporządzenia. Zasady tej należy również przestrzegać w odniesieniu do interwencji na podstawie art. 70 tego rozporządzenia w odniesieniu do gospodarstw otrzymujących płatności, o których mowa w art. 28 tego rozporządzenia. Aby zapewnić przestrzeganie ogólnej zasady, zgodnie z którą płatności są przyznawane wyłącznie w odniesieniu do zobowiązań wykraczających poza wymogi warunkowości, oraz aby zagwarantować ambitny charakter interwencji, które stanowią część struktury środowiskowej i klimatycznej WPR, gospodarstwa otrzymujące płatności, o których mowa w art. 28 tego rozporządzenia, powinny otrzymywać płatności w ramach ekoschematów, o których mowa w art. 31 tego rozporządzenia, lub płatności w ramach interwencji, o których mowa w art. 70 tego rozporządzenia, wyłącznie w przypadku, gdy spełniają warunki określone w art. 31 ust. 5 akapit pierwszy lit. a) tego rozporządzenia lub warunki określone w art. 70 ust. 3 akapit pierwszy lit. a) tego rozporządzenia.

- (18) W celu zapewnienia, aby wpływ takich wymogów na sytuację finansową i gospodarczą zainteresowanych rolników mógł zostać ograniczony w przypadku gdy państwa członkowskie zintensyfikują realizację celów w zakresie środowiska, klimatu, dobrostanu zwierząt i oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, utrzymując lub przyjmując przepisy krajowe wykraczające poza odpowiednie minimalne wymogi określone w prawie Unii, należy zmienić art. 31 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/2115. Zmiana taka powinna umożliwić państwom członkowskim przyznawanie wsparcia na zobowiązania przyczyniające się do zgodności z obowiązkowymi wymogami nałożonymi przez prawo krajowe wykraczającymi poza minimalne wymogi określone w prawie Unii, niezależnie od tego, czy są to nowo nałożone wymogi, czy już obowiązujące. Ponadto zniesienie ograniczenia okresu, w którym można przyznać wsparcie na zobowiązania w ramach ekoschematów, uprościłoby zarządzanie ekoschematami przez państwa członkowskie. Ograniczyłoby ono potrzebę modyfikacji ekoschematów w planach strategicznych WPR w tym okresie programowania ze względu na zmiany w takich przepisach krajowych lub ze względu na upływ 24-miesięcznego okresu, w którym można przyznać wsparcie na zobowiązania przyczyniające się do zgodności z takimi przepisami krajowymi.

- (19) Norma GAEC 2 wymieniona w załączniku III do rozporządzenia (UE) 2021/2115 ma na celu ochronę gleb bogatych w węgiel. Norma GAEC 9 wymieniona w załączniku III do rozporządzenia (UE) 2021/2115 ma na celu ochronę siedlisk i gatunków poprzez zakaz przekształcania lub orania trwałych użytków zielonych wyznaczonych jako trwałe użytki zielone wrażliwe pod względem środowiskowym na obszarach należących do sieci Natura 2000. Doświadczenie pokazuje, o ile zapewniana jest ochrona, odpowiednio, gleb bogatych w węgiel oraz wrażliwych pod względem środowiskowym trwałych użytków zielonych na obszarach należących do sieci Natura 2000, wymogi określone w planach strategicznych WPR na podstawie normy GAEC 2 i 9 spowodowały powstanie trudności dla rolników i państw członkowskich, w szczególności w odniesieniu do rentowności zainteresowanych rolników. Zapewnienie zgodności z niektórymi wymogami ustanowionymi na podstawie norm GAEC 2 i 9, takimi jak wymogi dotyczące ograniczenia produkcji lub zakaz przekształcania lub orania trwałych użytków zielonych wrażliwych pod względem środowiskowym na obszarach należących do sieci Natura 2000, może być dla rolników kosztowne lub znacznie ograniczać ich zdolność do zmiany lub dostosowania użytkowania ich gruntów. Ponadto normy GAEC 2 i 9 wpływają na rolników w niektórych państwach członkowskich bardziej niż w innych ze względu na różne proporcje terenów podmokłych i torfowisk lub trwałych użytków zielonych wrażliwych pod względem środowiskowym na obszarach należących do sieci Natura 2000 na ich terytoriach. Przy utrzymaniu istniejących wymogów w ramach norm GAEC 2 i 9, określonych, w stosownych przypadkach, w sposób spójny z obowiązkowymi wymogami krajowymi wprowadzonymi niniejszym rozporządzeniem, powinna istnieć możliwość zrekompensowania rolnikom przestrzegania obowiązków wynikających z tych norm. Państwa członkowskie powinny zatem mieć możliwość wyłączenia normy GAEC 2 lub 9 z wymogu określonego w art. 31 ust. 5 lit. a) tego rozporządzenia. Powinno to umożliwić państwom członkowskim zapewnienie w ich planach strategicznych WPR wsparcia w ramach ekoschematów, o których mowa w art. 31 tego rozporządzenia, aby rolnicy aktywni zawodowo, których dotyczą normy GAEC 2 lub 9, mogli spełnić wymogi tych norm przy jednoczesnym utrzymaniu, odpowiednio, wysokiego poziomu ochrony terenów podmokłych i torfowisk, w szczególności potencjału sekwestracji dwutlenku węgla na tych obszarach jak również wysokiego poziomu ochrony trwałych użytków zielonych wrażliwych pod względem środowiskowym na obszarach należących do sieci Natura 2000.
- (20) Aby umożliwić wsparcie ekologicznych metod hodowli w ramach ekoschematów,

o których mowa w art. 31 rozporządzenia (UE) 2021/2115, państwa członkowskie powinny mieć możliwość podjęcia decyzji, że wsparcie przyznane na zobowiązania związane z konwersją lub utrzymaniem praktyk i metod rolnictwa ekologicznego zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/848 może przyjąć formę rocznej płatności na dużą jednostkę przeliczeniową inwentarza. Należy również doprecyzować, że wsparcie na zobowiązania ukierunkowane na poprawę praktyk rolniczych związanych z pszczelarstwem może być przyznawane w formie rocznej płatności na ul, ponieważ uprości to obliczanie wysokości płatności z tytułu tych zobowiązań. Aby zapewnić spójność definicji stosowanych w planach strategicznych WPR, termin „ul” do celów przyznawania wsparcia w ramach ekoschematów, o których mowa w art. 31 rozporządzenia (UE) 2021/2115, powinien oznaczać „ul” w rozumieniu aktu delegowanego, o którym mowa w art. 56 lit. b) tego rozporządzenia.

I

- (21) Należy zmienić art. 48 rozporządzenia (UE) 2021/2115 w celu skreślenia odniesienia do rocznego rozliczenia z realizacji celów w związku z usunięciem tej procedury z rozporządzenia (UE) 2021/2116 w drodze niniejszego rozporządzenia.

- (22) Organizacje producentów i zrzeszenia organizacji producentów w sektorze owoców i warzyw odgrywają ważną rolę we wspieraniu pozycji rolników w łańcuchu dostaw. Wsparcie z WPR dla tych organizacji ma ogromne znaczenie w rozwiązywaniu konkretnych problemów i osiągnięciu celów sektorowych lub w premiowaniu korzystnych praktyk. Należy zatem zezwolić organizacjom producentów i zrzeszeniom organizacji producentów, które wdrażają w swoich programach operacyjnych co najmniej jedną interwencję sektorową związaną z którymkolwiek z celów, o których mowa w art. 46 lit. d), e), f), h), i) lub j) rozporządzenia (UE) 2021/2115, na korzystanie ze zwiększonego limitu unijnej pomocy finansowej, o którym mowa w art. 52 ust. 2 tego rozporządzenia, pod warunkiem że kwota przekraczająca limity określone w art. 52 ust. 2 akapit pierwszy tego rozporządzenia jest wydatkowana wyłącznie na finansowanie tych interwencji sektorowych.
- (23) Należy zmienić art. 69 rozporządzenia (UE) 2021/2115 w celu dostosowania tytułu rodzaju interwencji związanej z rozwojem obszarów wiejskich, o którym mowa w lit. e) tego artykułu, do zmian w art. 75 tego rozporządzenia oraz w celu uwzględnienia tytułu nowego rodzaju interwencji, o którym mowa w art. 78a tego rozporządzenia.

- (24) Aby zapewnić ograniczony wpływ na sytuację finansową i gospodarczą zainteresowanych rolników w przypadku gdy państwa członkowskie zintensyfikują realizację celów w zakresie środowiska, klimatu, dobrostanu zwierząt i oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, utrzymując lub przyjmując przepisy krajowe wykraczające poza odpowiednie minimalne wymagania określone w prawie Unii, należy zmienić art. 70 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/2115. Taka zmiana powinna umożliwić państwom członkowskim przyznawanie wsparcia na zobowiązania przyczyniające się do zgodności z obowiązkowymi wymogami nałożonymi przez prawo krajowe wykraczającymi poza minimalne wymagania określone w prawie Unii, niezależnie od tego, czy są one nowo nałożone, czy już obowiązują. Ponadto zniesienie ograniczenia okresu, w którym można przyznać wsparcie na zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne, uprościłoby zarządzanie tymi zobowiązaniami przez państwa członkowskie. Ograniczyłoby ono potrzebę modyfikacji tych interwencji w planach strategicznych WPR w tym okresie programowania ze względu na zmiany w takich przepisach krajowych lub ze względu na upływ 24-miesięcznego okresu, w którym można przyznać wsparcie na zobowiązania przyczyniające się do zgodności z takimi przepisami krajowymi.

- (25) Doświadczenie pokazuje, że wymogi określone w planach strategicznych WPR na podstawie norm GAEC 2 i 9 spowodowały powstanie znacznych trudności dla rolników i państw członkowskich, w szczególności w odniesieniu do rentowności zainteresowanych rolników, przy jednoczesnym zagwarantowaniu ochrony, odpowiednio, gleb bogatych w węgiel jak również trwałych użytków zielonych wrażliwych pod względem środowiskowym na obszarach należących do sieci Natura 2000. Zapewnienie zgodności z niektórymi wymogami ustanowionymi na podstawie norm GAEC 2 i 9, takimi jak wymogi dotyczące ograniczenia produkcji lub zakaz przekształcania lub orania trwałych użytków zielonych wyznaczonych jako trwałe użytki zielone wrażliwe pod względem środowiskowym na obszarach należących do sieci Natura 2000, może być dla rolników kosztowne lub znacznie ograniczać ich zdolność do zmiany lub dostosowania użytkowania ich gruntów. Ponadto normy GAEC 2 i 9 wpływają na rolników w niektórych państwach członkowskich bardziej niż w innych ze względu na różne proporcje terenów podmokłych i torfowisk lub trwałych użytków zielonych wrażliwych pod względem środowiskowym na obszarach należących do sieci Natura 2000 na ich terytoriach. Przy utrzymaniu istniejących wymogów w ramach norm GAEC 2 i 9, określonych, w stosownych przypadkach, w sposób spójny z obowiązkowymi wymogami krajowymi wprowadzonymi niniejszym rozporządzeniem, powinna istnieć możliwość zrekompensowania rolnikom przestrzegania obowiązków wynikających z tych norm. Państwa członkowskie powinny zatem mieć możliwość wyłączenia norm GAEC 2 i 9 z wymogu określonego w art. 70 ust. 3 lit. a) rozporządzenia (UE) 2021/2115 w odniesieniu do interwencji na podstawie art. 70 tego rozporządzenia. Powinno to umożliwić państwom członkowskim zapewnienie w ich planach strategicznych WPR wsparcia w ramach interwencji, o których mowa w art. 70 tego rozporządzenia, aby rolnicy aktywni zawodowo i inni beneficjenci, których dotyczą te normy, mogli spełnić wymogi tej normy przy jednoczesnym utrzymaniu, odpowiednio, wysokiego poziomu ochrony terenów podmokłych i torfowisk, w szczególności potencjału sekwestracji dwutlenku węgla na tych obszarach, jak również wysokiego poziomu ochrony trwałych użytków zielonych wrażliwych pod względem środowiskowym na obszarach należących do sieci Natura 2000.

- (26) Zgodnie z art. 70 ust. 8 rozporządzenia (UE) 2021/2115 państwa członkowskie ustanawiają płatności z tytułu zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych lub zobowiązań do konwersji lub utrzymania praktyk i metod rolnictwa ekologicznego wyłącznie w formie płatności na hektar. W celu zapewnienia spójności ze wsparciem w ramach ekoschematów, o których mowa w art. 31 tego rozporządzenia, w należycie uzasadnionych przypadkach państwa członkowskie powinny mieć możliwość przyznawania wsparcia z tytułu takich zobowiązań w formie płatności na dużą jednostkę przeliczeniową inwentarza. W celu ułatwienia prowadzenia działalności korzystnej dla środowiska w przypadku pszczelarstwa powinna istnieć możliwość przyznawania wsparcia na zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne lub zobowiązania do konwersji lub utrzymania rolnictwa ekologicznego w formie płatności na ul. Aby zapewnić spójność definicji stosowanych w planach strategicznych WPR, termin „ul” do celów przyznawania wsparcia dla tych zobowiązań, powinien oznaczać „ul” w rozumieniu aktu delegowanego, o którym mowa w art. 56 lit. b) rozporządzenia (UE) 2021/2115.
- (27) W art. 72 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/2115 ustanowiono przepisy dotyczące obliczania płatności z tytułu niedogodności szczególnych dla danego obszaru na pokrycie dodatkowych kosztów i utraconych dochodów wynikających z dostosowania do niektórych obowiązkowych wymogów wykraczających poza odpowiednie normy GAEC. Nie przyznano w nim płatności z tytułu niedogodności szczególnych dla danego obszaru wynikających z odpowiednich norm GAEC. Przestrzeganie niektórych wymogów ustanowionych na podstawie normy GAEC 2 może być jednak kosztowne dla rolników, ponieważ wiążą się one z ograniczeniami produkcji wynikającymi ze znacznych ograniczeń w użytkowaniu gruntów. Aby włączyć koszty związane z przestrzeganiem normy GAEC 2 do zasad obliczania płatności z tytułu niedogodności szczególnych dla danego obszaru wynikających z dostosowania do pewnych obowiązkowych wymogów, państwa członkowskie powinny mieć możliwość uwzględnienia w tych obliczeniach niedogodności wynikających z wymogów tej normy GAEC.

- (28) Aby zapewnić rolnikom więcej czasu i elastyczności potrzebnych do dostosowania się do nowych wymogów wynikających z prawa Unii w coraz trudniejszym kontekście napięć geopolitycznych, wyzwań strukturalnych i trudności gospodarczych związanych m.in. z wysokimi cenami energii i wysokimi nakładami, należy zmienić art. 73 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/2115. Zmiana taka powinna polegać na przedłużeniu okresu, w którym można przyznawać wsparcie na inwestycje przyczyniające się do spełnienia takich nowych wymogów, z 24 do 36 miesięcy od dnia, w którym te nowe wymogi stają się obowiązkowe dla danego gospodarstwa.
- (29) Unijny sektor rolnictwa boryka się z trudnościami demograficznymi i starzejącą się siłą roboczą. Chociaż przyciąganie młodych rolników ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia zrównoważonej przyszłości rolnictwa, tworzenie i rozwój nowej działalności gospodarczej w sektorze rolnym przez młodych rolników stanowi wyzwanie finansowe. Aby jeszcze bardziej ułatwić im rozpoczynanie działalności po raz pierwszy, należy przedłużyć okres kwalifikowalności do inwestycji w celu zapewnienia zgodności z nowymi normami unijnymi dla młodych rolników.

- (30) Aby poprawić konkurencyjność i zrównoważony charakter unijnego systemu żywnościowego, potrzebne są znaczne inwestycje i rozwój przedsiębiorstw. W szczególności należy wspierać rozwój małych gospodarstw, które stoją w obliczu szczególnych wyzwań, a są potencjalnie rentowne. Jednocześnie istnieje potrzeba uproszczenia wdrażania wsparcia dla małych gospodarstw w celu zminimalizowania obciążeń administracyjnych. W celu zaspokojenia tych potrzeb, należy zmienić art. 75 rozporządzenia (UE) 2021/2115, aby uwzględnić rozwój działalności gospodarczej małych gospodarstw wśród interwencji, które państwa członkowskie mogą wspierać, oraz przewidzieć wsparcie ryczałtowe w wysokości **75 000** EUR na tę interwencję. Ze względu na spójność państwa członkowskie powinny stosować tę samą definicję małych gospodarstw w do celów inwestycji zgodnie z art. 73 ust. 4 lit. b) tego rozporządzenia oraz do celów rozwoju działalności gospodarczej zgodnie z art. 75 tego rozporządzenia.
- (31) Interwencje w zakresie zarządzania ryzykiem są bardzo przydatne w zwiększaniu odporności rolników i w związku z tym należy je wspierać. Doświadczenie pokazuje jednak, że obowiązujące przepisy są zbyt mało elastyczne, aby w pełni wykorzystać potencjał tego rodzaju interwencji. W szczególności wydaje się, że obecny wzór obliczania strat nie jest dostosowany do szczególnej sytuacji niektórych beneficjentów, takich jak młodzi rolnicy, obszary, na których znajdują się uprawy trwałe lub inne uzasadnione przypadki, w których wzór obliczania strat nie jest odpowiedni. Aby zwiększyć wykorzystanie narzędzi zarządzania ryzykiem, o których mowa w art. 76 rozporządzenia (UE) 2021/2115, państwa członkowskie powinny dysponować większą elastycznością w obliczaniu strat dla takich beneficjentów lub upraw, aby mogły uwzględnić ich szczególną sytuację.

- (32) Aby skutecznie wspierać rolników, których produkcja została zniszczona w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub innych katastrof, ***takich jak epidemie chorób epizootycznych i ogniska występowania agrofagów kwarantannowych***, państwa członkowskie powinny mieć możliwość świadczenia płatności kryzysowych poprzez interwencje związane z rozwojem obszarów wiejskich. Takie rodzaje wsparcia powinny zapewniać państwom członkowskim wystarczającą elastyczność w planowaniu interwencji. ***Przy obliczaniu strat w produkcji, które mają zostać zrekompensowane, państwa członkowskie powinny mieć możliwość stosowania wskaźników i uwzględniania ostatnich zmian cen, aby obliczenia odzwierciedlały rzeczywistą wartość rynkową.*** W celu zagwarantowania należytego zarządzania finansami funduszy unijnych państwa członkowskie powinny zapewnić, aby całkowita rekompensata otrzymana przez rolnika łącznie z innymi formami wsparcia finansowanego przez Unię lub ze środków krajowych, w tym dodatkowego finansowania krajowego, oraz finansowania z ubezpieczeń prywatnych lub innych systemów zarządzania ryzykiem nie prowadziła do nadmiernej rekompensaty ani podwójnego finansowania.
- (33) W art. 79 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/2115 ustanowiono przepisy dotyczące określania przez instytucje zarządzające kryteriów wyboru interwencji dotyczących niektórych rodzajów interwencji. Należy zmienić wykaz rodzajów interwencji, w odniesieniu do których państwa członkowskie mają stosować kryteria wyboru, aby uwzględnić zmiany rodzajów interwencji, o których mowa w art. 75 tego rozporządzenia.

- (34) W art. 80 rozporządzenia (UE) 2021/2015 ustanowiono przepisy i zasady wdrażania instrumentów finansowych w ramach WPR. Art. 80 ust. 2 tego rozporządzenia zapewnia spójność z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060⁹ dotyczącymi instrumentów finansowych. Aby jeszcze bardziej zwiększyć synergie we wdrażaniu i kontroli między instrumentami finansowymi WPR a pozostałymi instrumentami finansowymi podlegającymi rozporządzeniu (UE) 2021/1060, należy zmienić art. 80 rozporządzenia (UE) 2021/2115 w celu zapewnienia, aby wymogi dotyczące ścieżki audytu w odniesieniu do instrumentów finansowych były takie same w rozporządzeniu (UE) 2021/2115 i w rozporządzeniu (UE) 2021/1060.
- (35) W art. 80 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/2115 określono maksymalny mający zastosowanie pułap ekwiwalentu dotacji brutto, w przypadku gdy instrumenty finansowe wspierają działania wchodzące w zakres art. 42 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Aby zapewnić dostosowanie do nowo wprowadzonych zmian w ogólnym systemie pomocy państwa na podstawie art. 3 ust. 2 rozporządzenia Komisji (UE) 2023/2831¹⁰, należy odpowiednio zwiększyć ten pułap. Ponadto okres odniesienia należy zmienić z „lat budżetowych” na „lata”, aby dostosować go do art. 3 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2023/2831. Jeżeli chodzi o wsparcie kapitału obrotowego na działalność wykraczającą poza zakres art. 42 TFUE, nadal powinny mieć zastosowanie ogólne zasady pomocy państwa.

⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159, [ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj)).

¹⁰ Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz.U. L, 2023/2831, 15.12.2023, [ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2831/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2831/oj)).

- (36) W art. 80 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/2115 określono kwalifikowalność wydatków, w przypadku gdy wsparcie udzielane jest za pośrednictwem instrumentów finansowych. Aby zapewnić jasność i równe traktowanie w ramach wszystkich instrumentów finansowych regulowanych rozporządzeniem (UE) 2021/1060, należy zmienić art. 80 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/2115 w celu określenia zasad kwalifikowalności w odniesieniu do podatku od wartości dodanej („VAT”).
- (37) W art. 81 rozporządzenia (UE) 2021/2115 określono zasady i warunki przekazywania przez państwa członkowskie alokacji EFRROW do Programu InvestEU ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523¹¹. Aby zapewnić wykorzystanie w jak największym stopniu nowo wprowadzonych możliwości, o których mowa w art. 10a ust. 4 rozporządzenia (UE) 2021/523, należy zmienić art. 81 rozporządzenia (UE) 2021/2115.
- (38) W art. 83 rozporządzenia (UE) 2021/2115 ustanowiono zasady obliczania i stosowania uproszczonych metod rozliczania kosztów. Aby uprościć i intensyfikować realizację inwestycji i innych interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich oraz zwiększyć wykorzystanie uproszczonych metod rozliczania kosztów, powinna istnieć możliwość stosowania metod obliczeniowych ustanowionych na podstawie rozporządzenia (UE) 2021/1060 bez konieczności przedstawiania dalszego uzasadnienia.

¹¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523 z dnia 24 marca 2021 r. ustanawiające Program InvestEU i zmieniające rozporządzenie (UE) 2015/1017 (Dz.U. L 107 z 26.3.2021, s. 30, [ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj)).

(39) W art. 86 ust. 2 i 3 rozporządzenia (UE) 2021/2115 ustanowiono przepisy dotyczące kwalifikowalności wydatków wynikających ze zmian planów strategicznych WPR w odniesieniu do wkładu odpowiednio z EFRG i EFRROW. Aby uprościć przepisy dotyczące kwalifikowalności wydatków, poprawić synergię między EFRG a EFRROW oraz zapewnić państwom członkowskim większą elastyczność w określaniu dnia wejścia w życie zmian planów strategicznych WPR związanych z EFRG, należy zezwolić na kwalifikowalność wydatków wynikających z zatwierdzonej strategicznej zmiany planu strategicznego WPR do wkładu EFRG od dnia wejścia w życie zmiany określonej przez dane państwo członkowskie zgodnie z art. 119 ust. 8 tego rozporządzenia, ale nie wcześniej niż od dnia przedłożenia Komisji wniosku o zmianę. W przypadku innych zmian planów strategicznych WPR związanych z EFRG wydatki powinny kwalifikować się do wkładu z EFRG od dnia powiadomienia Komisji o zmianie, jak określono w art. 119 ust. 9 rozporządzenia (UE) 2021/2115 zmienionego niniejszym rozporządzeniem. ■

- (40) W celu zapewnienia odpowiedniego finansowania nowego **rodzaju** interwencji w odniesieniu do płatności kryzysowych dla rolników w następstwie klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof państwa członkowskie powinny mieć możliwość zarezerwowania pewnej części finansowania z EFRROW na **ten rodzaj** interwencji. Aby jednak zapewnić dostępność wystarczających środków finansowych na pokrycie pozostałych priorytetów WPR, udział ten powinien być ograniczony do maksymalnej rocznej kwoty dostępnej dla każdego państwa członkowskiego odpowiadającej 3 % sumy całkowitej kwoty płatności bezpośrednich i finansowania z EFRROW rocznie.
- (41) Ze względu na swój szczególny charakter nowe rodzaje interwencji w odniesieniu do płatności kryzysowych dla rolników w następstwie klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof powinny być zwolnione z obowiązku wnoszenia wkładu do wskaźników rezultatu wymienionych w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2021/2115.
- (42) Należy zezwolić państwom członkowskim, w których znajdują się regiony najbardziej oddalone, na przesunięcie części kwoty wstępnie przydzielonej puli środków na rozwój obszarów wiejskich przeznaczonej dla regionów najbardziej oddalonych na finansowanie środków za pośrednictwem programów szczególnych opcji na rzecz regionów oddalonych i wyspiarskich (zwanych dalej „programami POSEI”). Taka elastyczność powinna zwiększyć maksymalne alokacje finansowe określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 228/2013¹² na programy POSEI o kwotę przesuniętą do tych programów z puli środków na rozwój obszarów wiejskich.

¹² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 228/2013 z dnia 13 marca 2013 r. ustanawiające szczególne środki w dziedzinie rolnictwa na rzecz regionów najbardziej oddalonych w Unii Europejskiej i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 247/2006 (Dz.U. L 78, 20.3.2013, s. 23, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/228/oj>)

(43) W art. 119 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2021/2115 przewidziano zatwierdzanie przez Komisję wniosków o zmianę planów strategicznych WPR przedłożonych przez państwa członkowskie. Art. 119 ust. 9 tego rozporządzenia umożliwia państwom członkowskim wprowadzanie i stosowanie zmian do elementów swych planów strategicznych WPR związanych z interwencjami, o których mowa w tytule III rozdział IV tego rozporządzenia. Zmiany te są włączane do kolejnego wniosku o zmianę planów strategicznych WPR zatwierdzanego przez Komisję. Doświadczenie pokazuje, że nawet jeśli wnioski te nie mają na celu zmiany orientacji strategicznej planów strategicznych WPR, zmiany często zawierają liczne elementy techniczne, które sprawiają, że są one złożone i uciążliwe dla państw członkowskich i skutkują opóźnieniami w procedurach zatwierdzania. Zakłóca to terminowe i skuteczne dostosowanie planów strategicznych WPR do zmieniających się realiów gospodarczych oraz potrzeb rolników i innych beneficjentów w państwach członkowskich, jak również negatywnie wpływa na realizację tych planów strategicznych WPR. Aby uprościć procedury wprowadzania zmian i zwiększyć ich efektywność, w szczególności w odniesieniu do elementów planów strategicznych WPR, które nie mają charakteru strategicznego, zatwierdzenie przez Komisję powinno być wymagane wyłącznie w przypadku strategicznych zmian planów strategicznych WPR. W tym celu w rozporządzeniu (UE) 2021/2115 należy zdefiniować strategiczne zmiany jako zmiany ważnych elementów planów strategicznych WPR, które mają znaczący wpływ na strategię i logikę interwencji tych planów, w tym przesunięcia przydziałów finansowych między EFRROW i EFRG, maksymalne i minimalne przydziały finansowe oraz zmiany celów i planów finansowych. Państwa członkowskie powinny móc wprowadzać do swoich planów strategicznych WPR wszystkie inne zmiany i stosować te zmiany po powiadomieniu o nich Komisji. Zmiany te nie powinny podlegać zatwierdzeniu przez Komisję.

- (44) Aby zapewnić zgodność planów strategicznych WPR z unijnymi ramami prawnymi WPR, Komisja powinna być uprawniona do wyrażania sprzeciwu wobec zgłoszonych zmian, jeżeli uzna, że zmiany te nie są zgodne z rozporządzeniem (UE) 2021/2115, rozporządzeniem (UE) 2021/2116 lub aktami delegowanymi i wykonawczymi przyjętymi na ich podstawie. Aby zagwarantować pewność prawa rolnikom i innym beneficjentom, po otrzymaniu sprzeciwu Komisji wobec zgłoszonej zmiany państwa członkowskie powinny nie stosować tej zmiany i usunąć taką zmianę ze zmienionego planu strategicznego WPR przedłożonego Komisji. Wydatki związane z takimi zmianami nie powinny również kwalifikować się do wkładu z EFRG lub EFRROW. Doświadczenie pokazuje, że państwa członkowskie mogą zgłaszać złożone i liczne zmiany swoich planów strategicznych WPR. Komisja powinna zatem dysponować rozsądnym czasem na ocenę zgłoszonych zmian i, w razie potrzeby, na zgłoszenie wobec nich sprzeciwu. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość przedkładania zmian, co do których Komisja zgłosiła zastrzeżenia, do zatwierdzenia w ramach wniosku o strategiczną zmianę, o którym mowa w art. 119 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/2115, zmienionego niniejszym rozporządzeniem. To by zapewniło, że zmiany te staną się skuteczne wyłącznie wówczas, gdy są zgodne z rozporządzeniem (UE) 2021/2115, rozporządzeniem (UE) 2021/2116, a także z przyjętymi na ich podstawie aktami delegowanymi i wykonawczymi.

- (46) Art. 119 ust. 8 akapit trzeci rozporządzenia (UE) 2021/2115 stanowi, że państwa członkowskie określają dzień wejścia w życie zmian planów strategicznych WPR związanych z EFRG. Powinien być to dzień późniejszy niż dzień zatwierdzenia wniosku o zmianę przez Komisję. Aby zapewnić państwom członkowskim większą elastyczność w ustalaniu dnia wejścia w życie strategicznych zmian planów strategicznych WPR związanych z EFRG oraz zwiększyć synergię między przepisami mającymi zastosowanie do strategicznych zmian planów strategicznych WPR związanych z EFRG a zmianami planów strategicznych WPR związanymi z EFRROW, państwa członkowskie powinny mieć możliwość ustalenia dnia wejścia w życie strategicznych zmian planów strategicznych WPR między dniem przedłożenia Komisji wniosku dotyczącego strategicznej zmiany, o której mowa w art. 119 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/2115 zmienionego niniejszym rozporządzeniem, a dniem zatwierdzenia takiego wniosku przez Komisję.
- (46) Art. 120 rozporządzenia (UE) 2021/2115 gwarantuje, że plany strategiczne WPR będą aktualizowane w celu uwzględnienia zmian wprowadzonych w aktach ustawodawczych wymienionych w załączniku XIII do tego rozporządzenia, dotyczących środowiska i klimatu, do których realizacji plany strategiczne WPR powinny się przyczyniać i z którymi powinny być spójne. W tym celu państwa członkowskie mają ocenić, czy ich plany strategiczne WPR powinny zostać zmienione, oraz w razie potrzeby powinny złożyć wnioski o zmianę, w przypadku gdy którykolwiek z aktów ustawodawczych zostanie zmieniony. Aby uniknąć niepotrzebnych procesów administracyjnych na późnym etapie wdrażania planów strategicznych WPR, należy uchylić art. 120 rozporządzenia (UE) 2021/2115.

- (47) Należy zmienić art. 122 rozporządzenia (UE) 2021/2115, aby odzwierciedlić zmiany w art. 119 tego rozporządzenia wprowadzone niniejszym rozporządzeniem.
- (48) Należy zmienić art. 124 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2021/2115, aby umożliwić komitetowi monitorującemu wydanie opinii na temat dnia wejścia w życie wszystkich zmian związanych z EFRG celem zapewnienia rolnikom i beneficjentom wystarczająco dużo czasu na uwzględnienie proponowanych zmian.
- (49) W art. 134 rozporządzenia (UE) 2021/2115 określono wymogi dotyczące treści i procedury mającej zastosowanie do rocznych sprawozdań z realizacji celów, które stanowią podstawę rocznego rozliczenia z realizacji celów, o którym mowa w art. 54 rozporządzenia (UE) 2021/2116. W związku z usunięciem z rozporządzenia (UE) 2021/2116 na mocy niniejszego rozporządzenia procedury rocznego rozliczenia z realizacji celów wymogi te należy zmienić. Zmiana ta powinna polegać na usunięciu informacji wymaganych wyłącznie do celów tej procedury, takich jak informacje na temat zrealizowanych kwot jednostkowych oraz uzasadnienia, które mają być przedstawione przez państwa członkowskie, w przypadku gdy zrealizowane kwoty jednostkowe przekraczają odpowiadające jej planowane kwoty jednostkowe określone w planach strategicznych WPR.
- (50) Należy doprecyzować art. 134 ust. 7 rozporządzenia (UE) 2021/2115, aby uściślić związek między rocznym sprawozdaniem z realizacji celów a przeprowadzanym co dwa lata przeglądem realizacji celów, o którym mowa w art. 135 tego rozporządzenia, jeśli chodzi o uwzględnianie w rocznym sprawozdaniu z realizacji celów uzasadnienia niedociągnięć w odniesieniu do celów pośrednich na potrzeby przeprowadzanego co dwa lata przeglądu realizacji celów.

(51) Zgodnie z art. 134 ust. 13 rozporządzenia (UE) 2021/2115 Komisja może przedstawić uwagi dotyczące dopuszczalnego rocznego sprawozdania z realizacji celów w terminie jednego miesiąca od jego przedłożenia. Doświadczenie pokazuje, że oceny dopuszczalności rocznego sprawozdania z realizacji celów zgodnie z art. 134 ust. 3 tego rozporządzenia oraz kompleksowej oceny przedłożonego rocznego sprawozdania z realizacji celów nie można przeprowadzać równoległe. Należy zatem zmienić dzień, od którego oblicza się termin przesyłania uwag, o którym mowa w art. 134 ust. 13 tego rozporządzenia, na dzień, w którym roczne sprawozdanie z realizacji celów staje się dopuszczalne, zgodnie z art. 134 ust. 3 tego rozporządzenia.

█

(52) Zgodnie z art. 159 rozporządzenia (UE) 2021/2115 Komisja, do dnia 31 grudnia 2025 r. dokonuje przeglądu wykazu aktów ustawodawczych w załączniku XIII do tego rozporządzenia i, w odpowiednim przypadku, przedstawia wnioski ustawodawcze w celu dodania do tego załącznika dodatkowych aktów prawnych. W związku z uchyleniem art. 120 tego rozporządzenia należy również, w drodze niniejszego rozporządzenia, uchylić jego art. 159, aby zapewnić spójność strategicznych planów WPR oraz uniknąć zakłóceń w realizacji planów strategicznych WPR przez organy krajowe, rolników i innych beneficjentów.

(53) W załączniku I do rozporządzenia (UE) 2021/2115 określono wskaźniki oddziaływania, rezultatu i produktu zgodnie z art. 7 tego rozporządzenia. Należy zastąpić tabelę „Roczne rozliczenie z realizacji celów – PRODUKT – Rodzaje interwencji i związane z nimi wskaźniki produktu” w załączniku I do tego rozporządzenia w celu wprowadzenia wskaźników produktu powiązanych z nowo wprowadzonym **rodzajem** interwencji i zmienionymi rodzajami interwencji oraz w celu uwzględnienia skreślenia na mocy niniejszego rozporządzenia rocznego rozliczenia z realizacji celów przewidzianego w art. 54 rozporządzenia (UE) 2021/2116.

- (54) W załączniku II do rozporządzenia (UE) 2021/2115 wymieniono odpowiednie punkty załącznika 2 do Porozumienia w sprawie rolnictwa WTO w odniesieniu do każdego rodzaju interwencji w ramach tego rozporządzenia. W załączniku II tym należy zatem uwzględnić nowo wprowadzony **rodzaj** interwencji w odniesieniu do płatności kryzysowych dla rolników w następstwie klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof.
- (55) Norma GAEC 1 wymieniona w załączniku III do rozporządzenia (UE) 2021/2115 ma służyć utrzymaniu trwałych użytków zielonych w celu zachowania zasobów węgla w oparciu o proporcję trwałych użytków zielonych do użytków rolnych na poziomie krajowym, regionalnym, subregionalnym, na poziomie grup gospodarstw lub na poziomie gospodarstwa, w porównaniu z rokiem odniesienia 2018, przy maksymalnym spadku o 5 % w porównaniu z rokiem odniesienia. Zmianom strukturalnym w gospodarstwach, jakie mogą wystąpić w okresie programowania 2023–2027, w szczególności w sektorze zwierząt gospodarskich, mogą towarzyszyć szybkie zmiany w użytkowaniu gruntów na poziomie gospodarstwa, w szczególności służące złagodzeniu wpływu zmiany klimatu na dostępność paszy i zielonki. Takie zmiany strukturalne mogą jednak stać się widoczne w dostępnych danych z pewnym opóźnieniem. Taka ewolucja zmian strukturalnych w gospodarstwach może prowadzić do wahań rocznej proporcji trwałych użytków zielonych w porównaniu z rokiem odniesienia 2018. W świetle tych wahań oraz w celu ułatwienia wdrożenia normy GAEC 1 maksymalny odsetek spadku wskaźnika trwałych użytków zielonych w porównaniu z rokiem odniesienia 2018 należy zwiększyć do 10 %, aby umożliwić państwom członkowskim uwzględnienie zmian w okresie programowania 2023–2027 oraz potrzeb gospodarstw, w szczególności w sektorze produkcji zwierzęcej.

- (56) Norma GAEC 4 wymieniona w załączniku III do rozporządzenia (UE) 2021/2115 służy ochronie koryt rzecznych przed zanieczyszczeniem i spływem przez ustanawianie stref buforowych wzdłuż cieków wodnych. Doświadczenie pokazuje, że, do celów tej normy GAEC, państwa członkowskie powinny mieć możliwość dostosowania definicji „cieku wodnego” do definicji „cieku wodnego” ustanowionej przez państwa członkowskie w przepisach krajowych, w tym w przepisach krajowych wdrażających prawo Unii, które są częścią wymogów podstawowych w zakresie zarządzania wymienionych w załączniku III do tego rozporządzenia. Definicja „cieku wodnego” stosowana przez państwa członkowskie do celów normy GAEC 4 powinna być jednak zgodna z głównym celem tej normy GAEC, w szczególności w celu zmniejszenia ryzyka wyłączenia mniejszych cieków wodnych, które mogłyby powodować zanieczyszczenie w dolnym biegu rzeki, z zakresu tej normy GAEC.

- (57) Należy zmienić art. 21 ust. 1 ustanawiający zasady dotyczące płatności miesięcznych i art. 32 ust. 8 rozporządzenia (UE) 2021/2116 ustanawiający zasady dotyczące płatności okresowych, aby uwzględnić skreślenie na mocy niniejszego rozporządzenia rocznego rozliczenia z realizacji celów przewidzianego w art. 54 tego rozporządzenia. Ponadto należy również zmienić art. 21 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/2116, aby zagwarantować, że – w następstwie zmian wprowadzonych niniejszym rozporządzeniem w art. 86 ust. 2 oraz art. 119 ust. 8 rozporządzenia (UE) 2021/2115 – wydatki, które stają się kwalifikowalne do współfinansowania z EFRG od daty wcześniejszej niż zatwierdzenie zmiany przez Komisję, ale następującej po dacie przedłożenia Komisji wniosku o zmianę, będą zgłaszane Komisji dopiero po zatwierdzeniu zmiany przez Komisję zgodnie z art. 119 ust. 10 rozporządzenia (UE) 2021/2115. W tym celu powinna istnieć możliwość, aby wydatki, których nie można zadeklarować w danym miesiącu ze względu na oczekiwanie na zatwierdzenie zmiany, można było zadeklarować w kolejnych miesiącach tego samego roku budżetowego lub najpóźniej w rocznym sprawozdaniu finansowym za ten rok budżetowy, które należy przesłać Komisji do dnia 15 lutego roku następującego po tym roku budżetowym. Przy określaniu dnia wejścia w życie zmiany oraz w celu zapewnienia, aby można było nadal deklorować wszelkie wydatki wynikające ze zmiany już wypłacone beneficjentom w danym roku budżetowym, państwa członkowskie powinny uwzględnić terminy procedury zatwierdzania określone w art. 119 rozporządzenia (UE) 2021/2115.
- (58) Należy zmienić art. 40 rozporządzenia (UE) 2021/2116 dotyczący zawieszenia płatności w związku z rocznym rozliczeniem z realizacji celów, aby uwzględnić skreślenie na mocy niniejszego rozporządzenia rocznego rozliczenia z realizacji celów przewidzianego w art. 54 tego rozporządzenia.

(59) *Art. 44 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/2116 stanowi, że państwa członkowskie mogą wypłacać zaliczki w wysokości do 50 % z tytułu interwencji w formie płatności bezpośrednich i na środki, o których mowa w rozdziale IV rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 228/2013¹³ oraz w rozdziale IV rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 229/2013¹⁴, a także zaliczki w wysokości do 75 % z tytułu interwencji obszarowych i interwencji z tytułu zwierząt, związanych z rozwojem obszarów wiejskich na podstawie rozporządzenia (UE) 2021/2115. Art. 44 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2021/2116 stanowi, że na wniosek państwa członkowskiego, w razie sytuacji nadzwyczajnej, Komisja ma, w stosownych przypadkach, przyjmować akty wykonawcze przewidujące odstępstwo od art. 44 ust. 2 tego rozporządzenia w takim zakresie i na taki okres, w jakim jest to absolutnie niezbędne. W odniesieniu do każdego roku w obecnym okresie programowania, tj. 2023 r., 2024 r. i 2025 r., państwa członkowskie zwracały się o odstępstwa od art. 44 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/2116, aby umożliwić wyższą stawkę zaliczek. Powody tych odstępstw były różne, w tym konflikt zbrojny w Europie i na Bliskim Wschodzie, niekorzystne warunki pogodowe i wyjątkowe zdarzenia klimatyczne oraz nieprzewidziany wzrost cen środków produkcji i inflacji dla rolników w połączeniu ze stosunkowo niskimi cenami towarów rolnych. Ponieważ jest mało prawdopodobne, że te dodatkowe czynniki presji zostaną wyeliminowane w 2026 r. lub 2027 r., w celu uproszczenia należy na stałe zmienić maksymalne stawki zaliczek w rozporządzeniu (UE) 2021/2116, aby umożliwić wypłatę wyższej stawki za pozostałą część obecnego okresu programowania.*

¹³ *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 228/2013 z dnia 13 marca 2013 r. ustanawiające szczególne środki w dziedzinie rolnictwa na rzecz regionów najbardziej oddalonych w Unii Europejskiej i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 247/2006 (Dz.U. L 78 z 20.3.2013, s. 23, [ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/228/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/2013/228/oj)).*

¹⁴ *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 229/2013 z dnia 13 marca 2013 r. ustanawiające szczególne środki dotyczące rolnictwa dla mniejszych wysp Morza Egejskiego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1405/2006 (Dz.U. L 78 z 20.3.2013, s. 41, [ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/229/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/2013/229/oj)).*

- (60) Art. 53 rozporządzenia (UE) 2021/2116 przewiduje, że na podstawie informacji, o których mowa w art. 9 ust. 3 akapit pierwszy lit. a) i d) tego rozporządzenia Komisja przyjmuje akty wykonawcze zawierające jej decyzje w sprawie rozliczenia rachunków akredytowanych agencji płatniczych w odniesieniu do wydatków, o których mowa w art. 5 ust. 2 i art. 6 tego rozporządzenia. Należy zmienić art. 53 rozporządzenia (UE) 2021/2116, aby uwzględnić skreślenie na mocy niniejszego rozporządzenia rocznego rozliczenia z realizacji celów przewidzianego w art. 54 rozporządzenia (UE) 2021/2116.
- (61) Art. 54 rozporządzenia (UE) 2021/2116 przewiduje, że jeżeli wydatkom, o których mowa w art. 5 ust. 2 i art. 6 tego rozporządzenia, odnoszącym się do interwencji, o których mowa w tytule III rozporządzenia (UE) 2021/2115, nie odpowiada produkt zgłoszony w rocznym sprawozdaniu z realizacji celów, o którym mowa w art. 9 ust. 3 i art. 10 rozporządzenia (UE) 2021/2116 oraz w art. 134 rozporządzenia (UE) 2021/2115, Komisja – przed dniem 15 października roku następującego po odpowiednim roku budżetowym – ma przyjąć akty wykonawcze określające kwoty, o które zmniejsza się finansowanie unijne. Z doświadczeń zdobytych w pierwszym roku wdrażania rocznego rozliczenia z realizacji celów oraz w trakcie przygotowań do drugiego roku wynika, że państwa członkowskie ponoszą nieproporcjonalne obciążenie administracyjne przy przygotowywaniu i dostarczaniu informacji niezbędnych do sporządzenia rocznego sprawozdania z realizacji celów, a także podczas rocznego rozliczenia z realizacji celów. Aby zmniejszyć obciążenie administracyjne państw członkowskich, należy skreślić roczne rozliczenie z realizacji celów przewidziane w art. 54 rozporządzenia (UE) 2021/2116. Wymóg, zgodnie z którym wydatkom dokonany przez agencje płatnicze musi towarzyszyć odpowiedni produkt, określony w art. 37 ust. 1 lit. b) ppkt (i) tego rozporządzenia, jest objęty procedurą zgodności, o której mowa w art. 55 tego rozporządzenia.

- (62) Wymóg, zgodnie z którym wydatków należy dokonywać zgodnie z mającymi zastosowanie systemami zarządzania, określony w art. 37 ust. 1 lit. b) ppkt (ii) rozporządzenia (UE) 2021/2116, jest kontrolowany przez agencje płatnicze, a następnie co roku weryfikowany przez jednostki certyfikujące, jak również przez Komisję w formie przeglądów opinii i sprawozdań jednostki certyfikującej oraz w ramach działań następczych w związku z ustaleniami, a także w trakcie procedur zgodności, o których mowa w art. 55 tego rozporządzenia. Procedury te dają niezbędną pewność, że wytworzone produkty są osiągane zgodnie z prawem Unii. Wraz z przeprowadzaniem co dwa lata przeglądem realizacji celów, o którym mowa w art. 135 rozporządzenia (UE) 2021/2115, procedury te zapewniają również osiągnięcie przez państwa członkowskie celów pośrednich i wartości docelowych, o których mowa w art. 109 ust. 1 lit. a) tego rozporządzenia, określonych przez nie w ramach ich systemów realizacji celów w planach strategicznych WPR. Należy zatem uchylić art. 54 rozporządzenia (UE) 2021/2116.
- (63) Dalsze dostosowanie instrumentów finansowych WPR i instrumentów finansowych pozostałych polityk objętych zarządzaniem dzielonym należy osiągnąć w kontekście nieprawidłowości i korekt finansowych, gdy organy wdrażające instrumenty finansowe wykażą spełnienie grupy warunków kumulatywnych. W związku z tym należy zmienić art. 57 rozporządzenia (UE) 2021/2116, aby zapewnić spójność z art. 103 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2021/1060.

- (64) Rolnicy wielokrotnie składali skargi na presję wynikającą z konieczności poddania się kontrolom kilkakrotnie w ciągu roku. Państwa członkowskie już teraz mają możliwość połączenia kilku kontroli w jedną wizytę w terenie. Aby ograniczyć liczbę wizyt w terenie na gospodarstwo, a tym samym zmniejszyć obciążenie administracyjne beneficjentów, w miarę możliwości państwa członkowskie nie powinny wybierać beneficjenta, który został już wybrany do kontroli na miejscu w danym roku, z wyjątkiem sytuacji, gdy okoliczności wymagają przeprowadzenia kolejnej kontroli w celu zapewnienia ochrony interesów finansowych Unii. Ponadto ograniczenie to nie powinno obniżać poziomu kontroli. W związku z tym art. 60 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/2116 powinien zostać odpowiednio zmieniony.
- (65) Należy zmienić art. 67 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/2116 w celu skreślenia odniesienia do rocznego rozliczenia z realizacji celów, o którym mowa w art. 54 tego rozporządzenia.

- (66) Ze zdobytego doświadczenia wynika, że należy połączyć oceny jakości systemu identyfikacji działek rolnych (LPIS), systemu wniosków geoprzestrzennych (GSA) i systemu monitorowania obszarów (AMS). Ponieważ systemy te są ze sobą nierozdzielnie powiązane, ocena jakości jednego systemu bez uwzględnienia wpływu na pozostałe systemy stanowi wyzwanie. Ponadto dzięki połączeniu ocen jakości tych systemów organy administracji państw członkowskich skorzystałyby na zmniejszeniu obciążenia pracą związanego z procedurami kontroli i obowiązkami sprawozdawczymi. Co więcej, w razie potrzeby, państwa członkowskie miałyby tę przewagę, że mogłyby zaproponować jedno działanie naprawcze obejmujące te trzy systemy, co zwiększyłoby ich efektywność. W tym celu w rozporządzeniu (UE) 2021/2116 należy dodać nowy artykuł, a odpowiednie odniesienia należy stosownie zmienić.
- (67) Na podstawie doświadczeń z pierwszych lat wdrażania wydaje się, że zbędne jest przeprowadzanie kontroli na miejscu w odniesieniu do interwencji monitorowanych za pomocą danych satelitarnych z satelitów Sentinel systemu Copernicus lub innych danych o co najmniej równoważnej wartości, co pociąga za sobą nieuzasadnione obciążenie dla państw członkowskich i rolników. W związku z tym w odniesieniu do tych warunków kwalifikowalności państwa członkowskie nie powinny być zobowiązane do przeprowadzania kontroli na miejscu, w tym do kontroli przeprowadzanych zdalnie z wykorzystaniem technologii. W tym celu należy odpowiednio zmienić art. 72 rozporządzenia (UE) 2021/2116.

- (68) Doświadczenie zdobyte podczas stosowania systemu kontroli warunkowości, w tym za pomocą procedur zgodności, wykazało, że niektóre warunki są zbyt mało elastyczne i stanowią nadmierne obciążenie dla państw członkowskich, niekoniecznie zwiększając ochronę funduszy unijnych. Aby usprawnić system kontroli i zmniejszyć obciążenia administracyjne, jednocześnie utrzymując skuteczność tego systemu w zakresie weryfikacji zgodności z wymogami warunkowości, należy zapewnić państwom członkowskim większą elastyczność w opracowywaniu systemów kontroli. W tym celu należy znieść wymóg corocznego przeglądu systemu kontroli, a czynniki, które należy uwzględnić w analizie ryzyka, pozostawić w gestii państw członkowskich.
- (69) Rozporządzeniem (UE) 2024/1468 zmieniono art. 83 i 84 rozporządzenia (UE) 2021/2116, aby zmniejszyć obciążenie drobnych producentów rolnych i organów administracji krajowej związane z kontrolami warunkowości i karami. W szczególności na mocy tego rozporządzenia zwolniono z kontroli warunkowości i stosowania kar administracyjnych za nieprzestrzeganie wymogów warunkowości rolników posiadających gospodarstwa, których maksymalna wielkość zadeklarowana zgodnie z art. 69 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/2116 nie przekracza 10 hektarów użytków rolnych. Wniosek geoprzestrzenny, o którym mowa w art. 69 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/2116, obejmuje jednak obszary inne niż użytki rolne i istnieją ograniczenia techniczne w zakresie obliczania powierzchni użytków rolnych, ponieważ niektóre elementy i cechy krajobrazu mogą zostać pominięte przy pomiarze lub mogą zmieniać się w czasie pod względem wielkości. W związku z tym zwolnienia powinny opierać się na obszarze kwalifikującym się do płatności oraz na wsparciu mającym znaczenie dla warunkowości.

(70) Ponadto mali beneficjenci inni niż rolnicy, tacy jak zarządcy gruntów, nie mogą korzystać ze zwolnień z kontroli warunkowości i kar. W przypadku tych beneficjentów obciążenie administracyjne związane z kontrolami i stosowaniem kar w związku z wymogami warunkowości przewidzianymi w rozporządzeniu (UE) 2021/2116 może być jednak również nieproporcjonalnie wysokie. Podobnie ponieważ powierzchnia użytków rolnych zarządzana przez tych beneficjentów jest ograniczona, a kary dla małych beneficjentów są na ogół niskie, stosowanie kar może również prowadzić do nieproporcjonalnych obciążeń organów administracji państw członkowskich. W związku z tym mali beneficjenci inni niż rolnicy również powinni być zwolnieni z kontroli warunkowości i stosowania kar administracyjnych w związku z wymogami warunkowości. Ważne jest jednak, aby WPR nadal przyczyniała się do osiągnięcia celów środowiskowych określonych w art. 6 ust. 1 lit. d), e) i f) rozporządzenia (UE) 2021/2115 za pośrednictwem wymogów warunkowości oraz zapewniała stabilność tych wymogów jako wspólnego poziomu bazowego dla państw członkowskich i beneficjentów. W związku z tym wymogi warunkowości powinny nadal mieć zastosowanie do wszystkich beneficjentów wymienionych w art. 83 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/2116.

- (71) Obciążenie administracyjne związane z kontrolami wymogów normy GAEC 7 przewidzianymi w rozporządzeniu (UE) 2021/2116 może być nieproporcjonalnie wysokie dla mniejszych rolników i administracji krajowych. W związku z tym należy zmniejszyć obciążenia dla mniejszych rolników i administracji krajowych związane z kontrolami przewidzianymi w rozporządzeniu (UE) 2021/2116 w odniesieniu do normy GAEC 7. Rolnicy, których maksymalna wielkość gospodarstwa nie przekracza 30 hektarów zadeklarowanych użytków rolnych powinni być zwolnieni z kontroli w odniesieniu do wymogów normy GAEC 7.
- (72) Ponieważ powierzchnia użytków rolnych objęta wymogami normy GAEC 7, którymi zarządzają mniejsi rolnicy, jest ograniczona, a stosowanie kar mogłoby prowadzić do nieproporcjonalnego obciążenia administracji państw członkowskich, mniejsi rolnicy zwolnieni z kontroli warunkowości w odniesieniu do normy GAEC 7 powinni być również zwolnieni ze stosowania kar administracyjnych za niezgodność z wymogami normy GAEC 7.

- (73) Należy zmienić art. 102 i 103 rozporządzenia (UE) 2021/2116 ustanawiające przepisy dotyczące wykonywania uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych i procedury komitetowej mającej zastosowanie do aktów wykonawczych, aby uwzględnić wprowadzone niniejszym rozporządzeniem zmiany innych przepisów rozporządzenia (UE) 2021/2116, w szczególności uchylenie art. 54 tego rozporządzenia.
- (74) Aby zapewnić spójność między poszczególnymi przepisami rozporządzenia (UE) 2021/2116, należy zmienić to rozporządzenie w celu skreślenia odesłań do procedury rocznego rozliczenia z realizacji celów, w szczególności odesłań do art. 54 tego rozporządzenia.
- (75) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenia (UE) 2021/2115 i (UE) 2021/2116.
- (76) W związku ze zmianami w art. 119 rozporządzenia (UE) 2021/2115 wprowadzonymi niniejszym rozporządzeniem należy ustanowić przepisy przejściowe w celu zapewnienia, aby wnioski o zmianę i zgłoszenia modyfikacji planów strategicznych WPR przedłożone Komisji przez państwa członkowskie przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia były zatwierdzane z wykorzystaniem procedur mających zastosowanie w momencie składania tych wniosków o zmianę lub powiadomień.

(77) *Aby uwzględnić skreślenie, na mocy niniejszego rozporządzenia, rocznego rozliczenia z realizacji celów przewidzianego w art. 54 rozporządzenia (UE) 2021/2116, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE w odniesieniu do odpowiedniej zmiany rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/127¹⁵. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa¹⁶. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.*

¹⁵ *Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/127 z dnia 7 grudnia 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 o przepisy dotyczące agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, zabezpieczeń oraz stosowania euro (Dz.U. L 20 z 31.1.2022, s. 95, [ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/127/oj](http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/127/oj)).*

¹⁶ *Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1, [ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj)).*

- (78) *W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia w związku ze skreśleniem rocznego rozliczenia z realizacji celów, o którym mowa w art. 54 rozporządzenia (UE) 2021/2116, należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze do odpowiedniej aktualizacji rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2022/128¹⁷. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011¹⁸.*
- (79) Aby zapewnić sprawne wdrożenie środków wprowadzonych niniejszym rozporządzeniem a także osiągnąć niezbędny stopień *spójności między, z jednej strony, zmniejszeniem* obciążenia administracyjnego organów państw członkowskich zaangażowanych w przygotowanie rocznego sprawozdania z realizacji celów za *rolniczy* rok budżetowy 2025 a, *z drugiej strony, skreśleniem rocznego rozliczenia z realizacji celów* w rolniczym roku budżetowym 2025, niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. *Odpowiednie przepisy dotyczące rocznego sprawozdania z realizacji celów i rozliczenia z realizacji celów powinny mieć zastosowanie w odniesieniu do rolniczego roku budżetowego 2025 oraz wszystkich innych kolejnych rolniczych lat budżetowych i nie powinny mieć wpływu na wcześniejsze rolnicze lata budżetowe.*

¹⁷ *Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/128 z dnia 21 grudnia 2021 r. określające przepisy dotyczące stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, kontroli, zabezpieczeń i przejrzystości (Dz.U. L 20 z 31.1.2022, s. 131, [ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/128/oj](http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/128/oj)).*

¹⁸ *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 133, [ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj)).*

- (80) *Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na powiązania między niniejszym rozporządzeniem a pozostałymi instrumentami WPR a także ze względu na wieloletnią gwarancję finansowania unijnego oraz na fakt, iż niniejsze rozporządzenie jest nierozzerwalnie związane z realizacją kluczowych priorytetów Unii, możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Unii, może ona przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.*
- (81) Zgodnie z art. 42 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych, który wydał opinię w dniu *10 lipca 2025 r.*,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2021/2115

W rozporządzeniu (UE) 2021/2115 wprowadza się następujące zmiany:

- (1) art. 4 ust. 3 *lit. c)* akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„»trwałe użytki zielone i pastwiska trwałe« (zwane łącznie »trwałymi użytkami zielonymi«) oznaczają grunty, które są wykorzystywane do uprawy traw lub innych zielnych roślin pastewnych rozsiewających się naturalnie (samosiewnych) lub uprawianych (wysiewanych) i które nie były objęte zmianowaniem upraw danego gospodarstwa przez co najmniej pięć lat lub, w przypadku gdy państwa członkowskie tak postanowią, przez co najmniej siedem lat, oraz, w przypadku gdy państwa członkowskie tak postanowią – nie były zaorane, uprawiane, ani ponownie obsiane innymi rodzajami traw lub innymi zielnymi roślinami pastewnymi przez co najmniej pięć lub co najmniej siedem lat; mogą one obejmować inne gatunki, takie jak krzewy lub drzewa, które nadają się do wypasu, a także – w przypadku gdy państwa członkowskie tak postanowią – inne gatunki, takie jak krzewy lub drzewa, które służą do wytwarzania paszy dla zwierząt, pod warunkiem że zachowano przewagę traw i innych zielnych roślin pastewnych.

Państwa członkowskie mogą postanowić, że grunty sklasyfikowane jako grunty orne w dniu 1 stycznia 2026 r. pozostaną sklasyfikowane jako grunty orne i nie zostaną sklasyfikowane jako trwałe użytki zielone, nawet jeżeli upłynął okres, o którym mowa w akapicie pierwszym, a grunty nie były zaorane, uprawiane ani ponownie obsiane innymi rodzajami traw lub innymi zielnymi roślinami.»;

(2) art. 10 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„W szczególności podstawowe wsparcie dochodów do celów zrównoważoności, uzupełniające redystrybucyjne wsparcie dochodów do celów zrównoważoności, uzupełniające wsparcie dochodów dla młodych rolników, programy na rzecz klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt oraz płatności kryzysowe dla rolników w następstwie klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof ■ muszą spełniać kryteria określone w punktach załącznika 2 do Porozumienia w sprawie rolnictwa WTO wymienionych w załączniku II do niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do wspomnianych interwencji. W odniesieniu do innych interwencji punkty załącznika 2 do Porozumienia w sprawie rolnictwa WTO wymienione w załączniku II do niniejszego rozporządzenia mają charakter orientacyjny i interwencje te mogą zamiast tego być zgodne z postanowieniami punktu załącznika 2 do Porozumienia w sprawie rolnictwa WTO niewymienionego w załączniku II do niniejszego rozporządzenia, jeżeli jest to doprecyzowane i wyjaśnione w danym planie strategicznym WPR.”;

(3) w art. 11 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Jeżeli państwo członkowskie zamierza zwiększyć swoje planowane produkty, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, określone w jego planie strategicznym WPR zatwierdzonym przez Komisję, powiadamia Komisję o swoich skorygowanych planowanych produktach zgodnie z art. 119 ust. 9 przed dniem 1 stycznia roku poprzedzającego dany rok składania wniosków.”;

b) ust. 5 akapit trzeci otrzymuje brzmienie:

„Każde państwo członkowskie, którego to dotyczy, przedkłada powiadomienie zgodnie z art. 119 ust. 9 wraz ze współczynnikiem zmniejszenia, o którym mowa w akapicie drugim niniejszego ustępu, do dnia 31 marca roku poprzedzającego dany rok składania wniosków.”;

(4) w art. 12 *dodaje się ustęp w brzmieniu:*

■

„1a. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 niniejszego artykułu system warunkowości nie ma zastosowania do beneficjentów płatności, o których mowa w art. 28.”;

(5) w art. 13 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 dodaje się akapity w brzmieniu:

„Rolników ■ certyfikowanych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848* uznaje się za spełniających normy 1, 3, 4, 5, 6 i 7 dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska wymienione w załączniku III do niniejszego rozporządzenia w *odniesieniu do ich ekologicznych jednostek produkcyjnych zdefiniowanych w art. 3 pkt 10 rozporządzenia (UE) 2018/848 oraz ich jednostek produkcyjnych w okresie konwersji zdefiniowanych w art. 3 pkt 11 tego rozporządzenia.*

Państwa członkowskie mogą, biorąc pod uwagę obciążenie administracyjne związane z kontrolami, zdecydować, że jedynie rolników certyfikowanych zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/848, których całe gospodarstwo składa się z ekologicznych jednostek produkcyjnych zdefiniowanych w art. 3 pkt 10 rozporządzenia (UE) 2018/848 lub jednostek produkcyjnych w okresie konwersji zdefiniowanych w art. 3 pkt 11 tego rozporządzenia lub obu takich jednostek, uznaje się za spełniających normy 1, 3, 4, 5, 6 i 7 dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska wymienione w załączniku III do niniejszego rozporządzenia.

Ustanawiając swoje normy, państwa członkowskie mogą, w stosownych przypadkach, określić elementy, o których mowa w art. 109 ust. 2 lit. a) ppkt (i) niniejszego rozporządzenia, tak aby były one zgodne z obowiązkowymi wymogami ustanowionymi w prawie krajowym i nie wykraczały poza te wymogi, pod warunkiem że te istniejące obowiązkowe wymogi krajowe są zgodne z normami dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska wymienionymi w załączniku III do niniejszego rozporządzenia.”;

* Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 (Dz.U. L 150 z 14.6.2018, s. 1, [ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/848/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/2018/848/oj)).”;

b) ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Wdrażając minimalne normy określone zgodnie z ust. 1 i 2, państwa członkowskie mogą udzielić tymczasowych odstępstw od wymogów określonych w tych normach minimalnych, w przypadku gdy warunki pogodowe, **choroby roślin lub inwazje agrofagów** uniemożliwiają rolnikom i innym beneficjentom spełnienie tych wymogów w danym roku. Zakres takich tymczasowych odstępstw musi ograniczać się do rolników i innych beneficjentów lub obszarów dotkniętych takimi warunkami pogodowymi, chorobami roślin **lub inwazjami agrofagów** i stosuje się je tylko tak długo, jak jest to absolutnie niezbędne.”;

(6) art. 19 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 19

Wkład w narzędzia zarządzania ryzykiem

Bez uszczerbku dla art. 44 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/2116 państwo członkowskie może postanowić o przeznaczeniu do 3 % płatności bezpośrednich, które zostaną wypłacone rolnikowi, na wkład rolników w narzędzia zarządzania ryzykiem.

Państwa członkowskie, które postanowią skorzystać z tego przepisu, stosują go do wszystkich rolników ***otrzymujących płatności bezpośrednie w danym roku***. Takie ***państwa członkowskie mogą ewentualnie postanowić o stosowaniu go do rolników***, dla których w danym roku istnieje narzędzie zarządzania ryzykiem, ***jeżeli odpowiada to lepiej istniejącemu narzędziu zarządzania ryzykiem.***”;

(7) art. 28 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 28

Płatności dla małych gospodarstw

1. Państwa członkowskie mogą przyznawać małym gospodarstwom, określonym przez państwa członkowskie, płatność ryczałtową lub kwoty na hektar zastępujące płatności bezpośrednie na podstawie niniejszej sekcji i sekcji 3 niniejszego rozdziału. Państwa członkowskie projektują w planie strategicznym WPR odpowiednią interwencję jako interwencję opcjonalną dla tych gospodarstw.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 państwa członkowskie mogą zdecydować w planach strategicznych WPR, że płatność dla małych gospodarstw, o których mowa w tym ustępie, nie zastępują płatności bezpośrednich dokonywanych w celu wsparcia ekoschematów ustanowionych zgodnie z art. 31.
3. Roczna płatność dla każdego gospodarstwa, o którym mowa w akapicie pierwszym, nie przekracza **3 000** EUR.
4. Państwa członkowskie mogą ustalić inne płatności ryczałtowe lub kwoty na hektar powiązane z różnymi progami obszarowymi.”;

(8) w art. 31 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 5 wprowadza się następujące zmiany:

(i) akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„W odniesieniu do zobowiązań, o których mowa w akapicie pierwszym lit. b), w przypadku gdy prawo krajowe nakłada wymogi, które wykraczają poza odpowiednie obowiązkowe minimalne wymogi określone w prawie Unii, wsparcie może zostać przyznane na zobowiązania przyczyniające się do zgodności z tymi wymogami.”;

(ii) dodaje się akapit w brzmieniu:

„Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o wyłączeniu z wymogu określonego w akapicie pierwszym lit. a) **norm 2 i 9** dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska ustanowionych zgodnie z niniejszym tytułem rozdział I sekcja 2.”;

b) w ust. 7 wprowadza się następujące zmiany:

(i) akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego płatności przyznane zgodnie z lit. b) tego akapitu z tytułu zobowiązań dotyczących dobrostanu zwierząt, zobowiązań dotyczących zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, zobowiązań z tytułu praktyk rolniczych korzystnych dla klimatu oraz zobowiązań do konwersji lub utrzymania praktyk i metod rolnictwa ekologicznego określonych w rozporządzeniu (UE) 2018/848 mogą również przybrać formę rocznej płatności na dużą jednostkę przeliczeniową inwentarza.”;

(ii) dodaje się akapit w brzmieniu:

„Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego płatności przyznane zgodnie z lit. b) tego akapitu mogą, w stosownych przypadkach, przyjąć formę rocznej płatności na ul. Do celów niniejszego odstępstwa stosuje się definicję »ula« określoną w akcie delegowanym, o którym mowa w art. 56 lit. b).”;

█

(9) art. 48 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 48

Planowanie i sprawozdawczość na poziomie programu operacyjnego

Art. 7 ust. 1 lit. a), art. 102, art. 111 lit. g) i h), art. 112 ust. 3, lit. b) i art. 134 mają zastosowanie do rodzajów interwencji w sektorach, o których mowa w art. 42 lit. a), d), e) i f), na poziomie programów operacyjnych, a nie na poziomie interwencji. Planowanie i sprawozdawczość w odniesieniu do tych rodzajów interwencji realizuje się również na poziomie programów operacyjnych.”;

(10) *art. 49 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:*

„W sektorze owoców i warzyw, o którym mowa w art. 42 lit. a), państwa członkowskie realizują co najmniej jeden z celów określonych w art. 46. Cele określone w art. 46 lit. d)–i) i k) obejmują produkty w postaci świeżej lub przetworzonej, natomiast cele określone w pozostałych literach tego artykułu obejmują tylko produkty w postaci świeżej.”;

(11) art. 52 ust. 2 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Te limity mogą zostać podwyższone o 0,5 punktu procentowego, jeżeli program operacyjny obejmuje co najmniej jedną interwencję związaną z którymkolwiek z celów, o których mowa w art. 46 lit. d), e), f), h), i) lub j), o ile kwota przekraczająca odpowiedni odsetek określony w akapicie pierwszym niniejszego ustępu jest wykorzystywana wyłącznie na finansowanie wydatków wynikających z realizacji tych interwencji. W przypadku zrzeszeń organizacji producentów, w tym zrzeszeń międzynarodowych, interwencje te mogą być wdrażane przez zrzeszenie w imieniu jego członków.”;

(12) w art. 69 wprowadza się następujące zmiany:

a) lit. e) otrzymuje brzmienie:

„e) rozpoczynanie działalności przez młodych rolników oraz nowych rolników, zakładanie przedsiębiorstw wiejskich i rozwój działalności gospodarczej małych gospodarstw;”;

b) dodaje się podpunkt w brzmieniu:

„(i) płatności kryzysowe dla rolników w następstwie klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof.”;

(13) w art. 70 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 3 wprowadza się następujące zmiany:

■ (i) akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„W odniesieniu do zobowiązań, o których mowa w akapicie pierwszym lit. b), w przypadku gdy prawo krajowe nakłada wymogi, które wykraczają poza odpowiednie obowiązkowe minimalne wymogi określone w prawie Unii, wsparcie może zostać przyznane na zobowiązania przyczyniające się do zgodności z tymi wymogami.”;

(ii) dodaje się akapit w brzmieniu:

„Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o wyłączeniu z wymogu określonego w akapicie pierwszym lit. a) *norm* 2 i 9 dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska ustanowionych zgodnie z niniejszym tytułem rozdział I sekcja 2.”;

b) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. W przypadku gdy wsparcie na podstawie niniejszego artykułu jest przyznawane na zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne lub zobowiązania do konwersji lub do utrzymania praktyk i metod rolnictwa ekologicznego określonych w rozporządzeniu (UE) 2018/848, państwa członkowskie ustanawiają płatność na hektar lub – w stosownych przypadkach – na ul, zgodnie z definicją zawartą w akcie delegowanym, o którym mowa w art. 56 lit. b) niniejszego rozporządzenia. W przypadku innych zobowiązań państwa członkowskie mogą stosować jednostki inne niż hektary. W należycie uzasadnionych przypadkach państwa członkowskie mogą przyznawać wsparcie na podstawie niniejszego artykułu w formie płatności ryczałtowej.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego niniejszego ustępu wsparcie na zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne korzystne dla klimatu oraz zobowiązania do konwersji lub do utrzymania praktyk i metod rolnictwa ekologicznego określonych w rozporządzeniu (UE) 2018/848 mogą przyjąć formę płatności na dużą jednostkę przeliczeniową inwentarza.”;

c) *dodaje się ustęp w brzmieniu:*

„11. W przypadku gdy państwo członkowskie podjęło decyzję, o której mowa w art. 4 ust. 3 lit. c) akapit drugi, dopilnowuje, aby taka decyzja nie miała wpływu na bieżące zobowiązania wieloletnie podjęte na podstawie niniejszego artykułu.”;

(14) w art. 72 ust. 5 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego niniejszego ustępu państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o uwzględnianiu w obliczeniach dodatkowych kosztów i utraconych dochodów związanych z niedogodnościami wynikającymi z przestrzegania normy 2 dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska ustanowionej zgodnie z niniejszym tytułem rozdział I sekcja 2.”;

(15) w art. 73 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 3 akapit pierwszy lit. d) dodaje się podpunkt w brzmieniu:

„(v) *chów zwierząt czystorasowych gatunków bydła, owiec lub kóz o wysokiej wartości genetycznej do celów hodowlanych w celu poprawy jakości i produktywności stad zwierząt gospodarskich lub zachowania rzadkich lub lokalnych ras;*”;

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W przypadku gdy z prawa Unii wynika konieczność nałożenia na rolników nowych wymogów, wsparcie na inwestycje mające na celu spełnienie tych wymogów może być przyznawane przez okres nie dłuższy niż 36 miesięcy, licząc od dnia, w którym stają się one obowiązkowe dla danego gospodarstwa.

W przypadku młodych rolników, którzy po raz pierwszy rozpoczynają działalność w gospodarstwie rolnym w roli kierującego gospodarstwem, wsparcie na inwestycje podejmowane w celu spełnienia wymogów prawa Unii może zostać przyznane na okres nieprzekraczający 36 miesięcy od daty rozpoczęcia działalności lub do czasu zakończenia działań określonych w biznesplanie, o którym mowa w art. 75 ust. 3.”;

(16) w art. 75 wprowadza się następujące zmiany:

a) tytuł otrzymuje brzmienie:

Rozpoczynanie działalności przez młodych rolników oraz nowych rolników,
■ zakładanie przedsiębiorstw wiejskich i rozwój działalności gospodarczej małych gospodarstw;”;

b) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

‘1. Państwa członkowskie mogą przyznawać wsparcie na rozpoczynanie działalności przez młodych rolników i na zakładanie przedsiębiorstw wiejskich, w tym rozpoczynanie działalności przez nowych rolników, oraz na rozwój działalności gospodarczej małych gospodarstw na warunkach określonych w niniejszym artykule i doprecyzowanych w ich planach strategicznych WPR, aby przyczynić się do osiągnięcia przynajmniej jednego celu szczegółowego spośród określonych w art. 6 ust. 1 i 2.”;

c) w ust. 2 dodaje się literę w brzmieniu:

„d) rozwój działalności gospodarczej małych gospodarstw, określony przez państwa członkowskie zgodnie z art. 73 ust. 4 akapit drugi lit. b).”;

d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Państwa członkowskie przyznają wsparcie w formie płatności ryczałtowych lub instrumentów finansowych lub połączenia obu tych środków. Wsparcie ogranicza się do:

- a) maksymalnej kwoty pomocy w wysokości 100 000 EUR na działania, o których mowa w ust. 2 lit. a), b) i c);
- b) maksymalnej kwoty pomocy w wysokości **75 000** EUR na działania, o których mowa w ust. 2 lit. d).

Wsparcie może być zróżnicowane na podstawie obiektywnych kryteriów.”;

(17) art. 76 ust. 5 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Państwa członkowskie zapewniają, aby wsparcie było przyznawane wyłącznie na pokrycie strat, których wartość przekracza próg co najmniej 20 % średniej produkcji rocznej lub średniego rocznego dochodu rolnika z poprzednich trzech lat, lub średniej z trzech lat obliczonej na podstawie pięciu wcześniejszych lat, z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższej. Sektorowe narzędzia zarządzania ryzykiem dotyczącym produkcji pozwalają obliczać straty na poziomie gospodarstwa, na poziomie działalności gospodarstwa w odnośnym sektorze albo w odniesieniu do konkretnego ubezpieczonego obszaru.

W przypadku gdy metody obliczania, o których mowa w akapicie pierwszym, nie są odpowiednie, państwa członkowskie mogą ocenić straty na podstawie średniej rocznej produkcji lub dochodu rolnika w okresie nieprzekraczającym ośmiu lat, z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższej.

Państwa członkowskie mogą zastosować odpowiednią alternatywną ocenę do obliczenia strat młodych rolników i nowych rolników.”;

(18) *art. 77 ust. 8 lit. b) otrzymuje brzmienie:*

„b) tworzenie grup producentów, organizacji producentów lub organizacji międzybranżowych do 10 % wartości rocznej sprzedanej produkcji grupy lub organizacji, do maksymalnej kwoty 500 000 EUR za okres programowania kończący się 31 grudnia 2027 r.; wsparcie to jest degresywne i ograniczone do pierwszych pięciu lat po uznaniu.”;

(19) w tytule III rozdział IV sekcja 1 dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 78a

Płatności kryzysowe dla rolników w następstwie klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof

1. Państwa członkowskie mogą przyznawać płatności kryzysowe rolnikom aktywnym zawodowo dotkniętym klęskami żywiołowymi, niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi lub katastrofami. Płatności te mają na celu zapewnienie ciągłości działalności rolniczej tych rolników i podlegają warunkom określonym w niniejszym artykule i doprecyzowanym przez państwa członkowskie w ich planach strategicznych WPR.

2. Wsparcie na podstawie niniejszego artykułu jest uzależnione od formalnego potwierdzenia przez właściwy organ państwa członkowskiego, że miała miejsce klęska żywiołowa, niekorzystne zjawisko klimatyczne lub katastrofa, zgodnie z definicjami tych pojęć przyjętymi w danym państwie członkowskim, oraz potwierdzenia, że wymienione zdarzenia lub środki przyjęte zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/2031 w celu zwalczania choroby roślin lub agrofaga lub ograniczania ich rozprzestrzeniania, środki przyjęte w celu zwalczania chorób zwierząt wymienionych w załączniku do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2018/1882* lub zapobiegania tym chorobom, lub też środki przyjęte w odniesieniu do nowo występującej choroby zgodnie z art. 6 ust. 3 i art. 259 rozporządzenia (UE) 2016/429 bezpośrednio spowodowały zniszczenie co najmniej 30 % średniej rocznej produkcji danego rolnika wyliczonej na podstawie produkcji z poprzednich trzech lat lub średniej z trzech lat wyliczonej na podstawie pięciu wcześniejszych lat, z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższej. Straty oblicza się na poziomie gospodarstwa, na poziomie działalności gospodarstwa w odnośnym sektorze albo w odniesieniu do danego obszaru.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby wsparcie udzielane na podstawie niniejszego artykułu było skierowane do rolników, którzy najbardziej odczuli skutki klęski żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof, przez określenie warunków kwalifikowalności na podstawie dostępnych dowodów.
4. Państwa członkowskie ustanawiają mające zastosowanie stawki wsparcia, aby zrekompensować straty w produkcji. Stawki te są wyższe w przypadku rolników objętych systemem ubezpieczeń lub innym narzędziem zarządzania ryzykiem. Dopuszcza się stosowanie wskaźników do obliczania strat w produkcji.

5. Przyznając wsparcie na podstawie niniejszego artykułu, państwa członkowskie zapewniają, aby ▮ nie dochodziło do nadmiernej rekompensaty wynikającej z połączenia interwencji na podstawie niniejszego artykułu z innymi krajowymi lub unijnymi instrumentami wsparcia lub prywatnymi systemami ubezpieczeń.
6. Na zasadzie odstępstwa od art. 111 akapit pierwszy lit. h) oraz i) tego akapitu nie mają zastosowania do wsparcia w ramach tego rodzaju interwencji.

* Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/1882 z dnia 3 grudnia 2018 r. w sprawie stosowania niektórych przepisów dotyczących zapobiegania chorobom oraz ich zwalczania do kategorii chorób umieszczonych w wykazie oraz ustanawiające wykaz gatunków i grup gatunków, z którymi wiąże się znaczne ryzyko rozprzestrzeniania się chorób umieszczonych w tym wykazie (Dz.U. L 308 z 4.12.2018, s. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2018/1882/oj).’;

(20) art. 79 ust. 1 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Po konsultacji z komitetem monitorującym, o którym mowa w art. 124 (»komitet monitorujący«), krajowa instytucja zarządzająca, a w stosownych przypadkach regionalne instytucje zarządzające, lub wyznaczone instytucje pośredniczące określają kryteria wyboru interwencji w ramach następujących rodzajów interwencji: inwestycje, rozpoczynanie działalności przez młodych rolników oraz nowych rolników, zakładanie przedsiębiorstw wiejskich i rozwój działalności gospodarczej małych gospodarstw, współpraca, wymiana wiedzy i rozpowszechnianie informacji. Celem kryteriów wyboru jest zapewnienie równego traktowania wnioskodawców, lepszego wykorzystania zasobów finansowych i ukierunkowania wsparcia zgodnie z celem interwencji.”;

(21) w art. 80 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„W przypadku gdy wsparcie przyznawane jest w formie instrumentów finansowych, zastosowanie mają definicje »instrumentu finansowego«, »produktu finansowego«, »ostatecznego odbiorcy«, »funduszu zarządzającego«, »funduszu szczegółowego«, »efektu dźwigni«, »współczynnika mnożnikowego«, »kosztów zarządzania« i »opłat za zarządzanie« zawarte w art. 2 rozporządzenia (UE) 2021/1060 oraz przepisy tytułu V rozdział II sekcja II tego rozporządzenia oraz pkt II załącznika XIII do tego rozporządzenia.”;

b) w ust. 3 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„W przypadku działań objętych zakresem stosowania art. 42 TFUE całkowita kwota wsparcia z tytułu kapitału obrotowego udzielonego ostatecznemu odbiorcy nie przekracza ekwiwalentu dotacji brutto wynoszącego 300 000 EUR w okresie trzech lat.”;

c) w ust. 5 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Podatek od wartości dodanej (»podatek VAT«) jest wydatkiem kwalifikowalnym w odniesieniu do inwestycji realizowanych przez ostatecznych odbiorców w kontekście instrumentów finansowych. W przypadku gdy inwestycje te są wspierane z instrumentów finansowych w połączeniu ze wsparciem programu w formie dotacji, o którym mowa w art. 58 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/1060, podatek VAT nie jest wydatkiem kwalifikowalnym w odniesieniu do części kosztów inwestycji, która odpowiada wsparciu z programu w formie dotacji, chyba że podatek VAT z tytułu kosztów inwestycji nie podlega zwrotowi na mocy krajowych przepisów dotyczących podatku VAT.”;

(22) w art. 81 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Państwa członkowskie mogą przydzielić w projekcie planu strategicznego WPR, o którym mowa w art. 118, lub we wniosku o zmianę planu strategicznego WPR, o którym mowa w art. 119, kwotę w wysokości do 3 % początkowej alokacji z EFRROW i na dany plan strategiczny WPR, na wkład do InvestEU do przekazania poprzez gwarancje UE lub instrument finansowy InvestEU, o którym mowa w art. 10a rozporządzenia (UE) 2021/523, i na rzecz Centrum Doradztwa InvestEU. Plan strategiczny WPR zawiera uzasadnienie wykorzystania InvestEU i jego wkładu w osiągnięciu co najmniej jednego z celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 i 2 niniejszego rozporządzenia oraz wybranych w ramach tego planu strategicznego WPR.”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Kwota, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, jest wykorzystywana do tworzenia rezerw na część gwarancji UE lub do celów finansowania zapewnianego ze środków instrumentu finansowego InvestEU w ramach modułu państw członkowskich i na rzecz Centrum Doradztwa InvestEU, po zawarciu umowy o przyznanie wkładu, o której mowa w art. 10 ust. 3 lub w art. 10a ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/523. Zobowiązania budżetowe Unii w odniesieniu do każdej umowy o przyznanie wkładu mogą być zaciągane przez Komisję w ratach rocznych w okresie od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2027 r.”;

c) ust. 4 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„W przypadku gdy umowa o przyznanie wkładu, o której mowa w art. 10 ust. 2 lub w art. 10a ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/523, na kwotę, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, przydzieloną w planie strategicznym WPR, nie została zawarta po przyjęciu decyzji wykonawczej Komisji zatwierdzającej dany plan strategiczny WPR, o której mowa w art. 118 niniejszego rozporządzenia, odpowiadająca jej kwota zostaje przeniesiona w planie strategicznym WPR po zatwierdzeniu wniosku o zmianę złożonego przez państwo członkowskie zgodnie z art. 119 niniejszego rozporządzenia.”;

d) ust. 5, 6 i 7 otrzymują brzmienie:

„5. Jeśli umowa w sprawie gwarancji, o której mowa w art. 10 ust. 4 akapit drugi lub w art. 10a ust. 4 akapit drugi rozporządzenia (UE) 2021/523, nie zostanie zawarta w terminie 12 miesięcy od daty zatwierdzenia umowy o przyznanie wkładu, umowa o przyznanie wkładu jest rozwiązywana lub też przedłużana za porozumieniem stron.

W przypadku zakończenia udziału danego państwa członkowskiego w InvestEU odnośne kwoty wpłacone do wspólnego funduszu rezerw jako rezerwa lub przydzielone w ramach instrumentu finansowego InvestEU zostają odzyskane jako wewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel zgodnie z art. 21 ust. 5 rozporządzenia finansowego, a państwo członkowskie składa wnioski o zmianę planu strategicznego WPR, by wykorzystać kwoty odzyskane i kwoty przyznane na przyszłe lata kalendarzowe, zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu.

Zakończenie lub zmiana umowy o przyznanie wkładu następuje jednocześnie z przyjęciem decyzji wykonawczej Komisji zatwierdzającej zmianę planu strategicznego WPR oraz najpóźniej do dnia 31 grudnia 2026 r.

6. Jeśli umowa w sprawie gwarancji, o której mowa w art. 10 ust. 4 akapit trzeci lub w art. 10a ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) 2021/523, nie zostanie należycie wykonana w terminie uzgodnionym w umowie o przyznanie wkładu, ale nieprzekraczającym czterech lat od daty podpisania umowy w sprawie gwarancji, umowa o przyznanie wkładu jest zmieniana. Państwo członkowskie może wystąpić z wnioskiem o to, by kwoty wniesione do gwarancji UE lub instrumentu finansowego InvestEU na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu i pokryte zobowiązaniem w umowie w sprawie gwarancji, lecz nieobejmujące potwierdzonych gwarancją pożyczek, inwestycji kapitałowych ani innych instrumentów obarczonych ryzykiem, były traktowane zgodnie z ust. 5 niniejszego artykułu.

7. Zasoby wygenerowane przez kwoty wniesione do gwarancji UE zgodnie z niniejszym artykułem lub zasoby związane z takimi kwotami udostępnia się państwu członkowskiemu, zgodnie z art. 10 ust. 5 lit. a) rozporządzenia (UE) 2021/523 i wykorzystuje na potrzeby wsparcia w ramach tego samego celu lub celów, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, w formie instrumentów finansowych lub gwarancji budżetowych. Zasoby wygenerowane przez kwoty wniesione do instrumentu finansowego InvestEU zgodnie z niniejszym artykułem lub zasoby związane z takimi kwotami udostępnia się państwu członkowskiemu zgodnie z umową o przyznanie wkładu i wykorzystuje na potrzeby wsparcia w ramach tego samego celu lub tych samych celów w formie instrumentów finansowych lub gwarancji budżetowych.”;

(23) w art. 83 ust. 2 dodaje się literę w brzmieniu:

„(ba) zgodnie z metodami obliczeń ustanowionymi zgodnie z art. 54, 55 i art. 56 ust. 1 i 3 rozporządzenia (UE) 2021/1060;”;

(24) art. 86 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Wydatki, które stają się kwalifikowalne w wyniku zmiany planu strategicznego WPR, kwalifikują się do wkładu z EFRG od dnia wejścia w życie zmiany ustalonej przez dane państwo członkowskie zgodnie z art. 119 ust. 8, ale nie wcześniej niż od dnia przedłożenia Komisji wniosku o zmianę lub od dnia przedłożenia Komisji powiadomienia, o którym mowa w art. 119 ust. 9.

■

3. Wydatki, które stają się kwalifikowalne w wyniku zmiany planu strategicznego WPR, kwalifikują się do wkładu z EFRROW od dnia przedłożenia Komisji wniosku o zmianę, lub od dnia zgłoszenia, o którym mowa w art. 119 ust. 9.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego niniejszego ustępu oraz od ust. 4 akapit drugi niniejszego artykułu, plan strategiczny WPR może stanowić, że w przypadku środków nadzwyczajnych związanych z klęskami żywiołowymi, katastrofami lub niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi lub ze znaczną i nagłą zmianą warunków społeczno-ekonomicznych danego państwa członkowskiego lub regionu, kwalifikowalność wydatków finansowanych z EFRROW związanych ze zmianami planu strategicznego WPR może rozpocząć się od dnia wystąpienia tego zdarzenia.”;

- (25) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 96a

Maksymalne przydziały finansowe na płatności kryzysowe dla rolników w następstwie klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof

1. Maksymalna kwota, którą każde państwo członkowskie może zarezerwować na płatności kryzysowe dla rolników w następstwie klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof, o których mowa w art. 78a, jest ograniczona do rocznych kwot określonych w załączniku XV .

■

2. Całkowite wydatki EFRROW na płatności kryzysowe, o których mowa w art. 78a, nie mogą przekraczać sumy orientacyjnych przydziałów finansowych na ten rodzaj interwencji na lata budżetowe 2026 i 2027, ustalonych przez państwa członkowskie w ich planach finansowych zgodnie z art. 112 ust. 2 lit. a) i zatwierdzonych przez Komisję zgodnie z art. 119. Ten pułap finansowy stanowi pułap finansowy określony w prawie Unii.”;

■

(26) w art. 103 dodaje się ustęp w brzmieniu:

- „6. *Niezależnie od art. 6 ust. 1 oraz art. 30 ust. 2 i 3 rozporządzenia (UE) nr 228/2013 państwa członkowskie posiadające regiony najbardziej oddalone w rozumieniu art. 349 TFUE mogą podjąć decyzję, w ramach wniosku o strategiczną zmianę planu strategicznego WPR, o którym mowa w art. 119 niniejszego rozporządzenia, o przesunięciu do 25 % kwoty przewidzianej w ich planach strategicznych WPR dla ich regionów najbardziej oddalonych, stanowiącej część kwoty przydzielonej im na rozwój obszarów wiejskich w roku budżetowym 2027 zgodnie z załącznikiem XI do niniejszego rozporządzenia, w celu wzmocnienia ich programów POSEI ustanowionych na mocy rozporządzenia (UE) nr 228/2013. Taki wniosek o strategiczną zmianę zawiera uzasadnienie takiego przesunięcia oraz jego wkład w osiągnięciu celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 i 2 niniejszego rozporządzenia.*

Jeżeli państwo członkowskie dokonuje przesunięcia zgodnie z akapitem pierwszym niniejszego ustępu, odpowiednie maksymalne kwoty roczne przewidziane w art. 30 ust. 2 i 3 rozporządzenia (UE) nr 228/2013 w roku budżetowym 2027 uznaje się za zwiększone o konkretną przesuniętą kwotę po zatwierdzeniu przez Komisję zmiany planu strategicznego WPR.”;

(27) art. 111 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Lit. e) akapitu pierwszego nie ma zastosowania do [] rodzaju interwencji w sektorze pszczelarstwa, o którym mowa w art. 55 ust. 1 lit. a) i c)–g), interwencji obejmujących rodzaj interwencji w sektorze wina, o którym mowa w art. 58 ust. 1 lit. h)–k), działań informacyjnych i promocyjnych dla systemów jakości obejmujących rodzaj interwencji na rzecz współpracy, o którym mowa w art. 77, oraz interwencji obejmujących rodzaj interwencji związanych z płatnościami kryzysowymi dla rolników w następstwie klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof, o których mowa w art. 78a.”;

[]

(28) art. 119 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 119

Zmiany planów strategicznych WPR

1. Państwa członkowskie mogą zmienić swoje plany strategiczne WPR. Mogą to zrobić składając wnioski o strategiczne zmiany zgodnie z ust. 2 lub powiadamiając o zmianach zgodnie z ust. 9.
2. Wnioski o strategiczne zmiany swoich planów strategicznych WPR składa się do Komisji. Następujące zmiany w planach strategicznych WPR są zmianami strategicznymi:
 - a) zmiany wprowadzające nowe interwencje lub usuwające interwencje z planów strategicznych WPR;
 - b) zmiany prowadzące do zmian celów pośrednich lub celów końcowych w ramach wskaźników rezultatu oznaczonych symbolem »PR« w załączniku I;
 - c) zmiany związane z art. 17 ust. 5, art. 88 ust. 7, art. 92–98 lub art. 103 ust. 1, 5 i 6;
 - d) zmiany celu końcowego i planów finansowych w planie strategicznym WPR, o których mowa w art. 112, w tym zmiany wkładu EFRROW na rzecz InvestEU, o którym mowa w art. 81, zmiany łącznego wkładu EFRROW dla każdego rodzaju interwencji w całym okresie objętym planem strategicznym WPR lub zmiany dotyczące stawek wkładu EFRROW, o których mowa w art. 91.

Wnioski o strategiczne zmiany muszą być należycie uzasadnione i określać w szczególności spodziewany wpływ zmian planu strategicznego WPR na realizację celów szczegółowych określonych w art. 6 ust. 1 i 2. Należy do nich dołączyć zmieniony plan strategiczny WPR, w tym – w stosownych przypadkach – zaktualizowane załączniki.

3. Komisja ocenia zgodność zaproponowanych strategicznych zmian, z niniejszym rozporządzeniem oraz rozporządzeniem (UE) 2021/2116, jak również z aktami delegowanymi i wykonawczymi przyjętymi na ich podstawie, jak również ocenia faktyczny wkład zmian strategicznych w realizację celów szczegółowych.
4. Komisja zatwierdza strategiczną zmianę planu strategicznego, o którą wnioskowano, pod warunkiem że zainteresowane państwo przedstawi potrzebne informacje i że strategiczna zmiana jest zgodna z niniejszym rozporządzeniem, i z rozporządzeniem (UE) 2021/2116 oraz z aktami delegowanymi i wykonawczymi przyjętymi na ich podstawie.
5. Komisja przedstawia swoje uwagi w terminie 30 dni roboczych od złożenia wniosku o zmianę strategiczną. Państwa członkowskie dostarczają Komisji wszelkich niezbędnych dodatkowych informacji.
6. Komisja zatwierdza wniosek o strategiczną zmianę nie później niż trzy miesiące po jego przedłożeniu przez państwo członkowskie.

7. Wniosek o strategiczną zmianę można składać dwa razy na rok kalendarzowy, z zastrzeżeniem ewentualnych wyjątków przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu lub które zostaną określone przez Komisję zgodnie z art. 122. Dodatkowo, w trakcie okresu wdrażania planu strategicznego WPR można złożyć trzy kolejne wnioski o strategiczną zmianę. Niniejszy ustęp nie ma zastosowania do wniosków o zmianę planu strategicznego WPR polegających na przedłożeniu jego brakujących elementów zgodnie z art. 118 ust. 5.

Wniosku o strategiczną zmianę związaną z art. 17 ust. 5, art. 88 ust. 7 lub art. 103 ust. 5 **lub 6** nie wlicza się do ograniczenia określonego w akapicie pierwszym niniejszego ustępu.

8. Strategiczna zmiana związana z art. 17 ust. 5, art. 88 ust. 7 lub art. 103 ust. 1 w odniesieniu do EFRG staje się skuteczna od dnia 1 stycznia roku kalendarzowego następującego po roku zatwierdzenia przez Komisję wniosku o tę strategiczną zmianę i po odpowiedniej zmianie przydziałów zgodnie z art. 87 ust. 2.

Strategiczna zmiana związana z art. 103 ust. 1 **lub 6 w** odniesieniu do EFRROW staje się skuteczna po zatwierdzeniu przez Komisję wniosku o tę strategiczną zmianę i po odpowiedniej zmianie przydziałów zgodnie z art. 89 ust. 4.

Strategiczna zmiana związana z EFRG, inna niż zmiany, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, staje się skuteczna od daty określonej przez państwo członkowskie, ale nie wcześniej niż od dnia przedłożenia Komisji wniosku o tę zmianę. Państwa członkowskie mogą ustalić różne daty lub datę wejścia w życie różnych elementów strategicznej zmiany. W przypadku gdy strategiczna zmiana mogłaby sprawić, że zainteresowani rolnicy znajdą się w sytuacji mniej korzystnej niż przed tą zmianą, przy określaniu dnia wejścia w życie zmiany państwa członkowskie biorą pod uwagę potrzebę zapewnienia rolnikom i innym beneficjentom wystarczającego czasu na uwzględnienie tej zmiany. Państwo członkowskie wskazuje planowaną datę wejścia w życie strategicznej zmiany związanej z EFRG we wniosku o strategiczną zmianę, a Komisja zatwierdza ją zgodnie z ust. 10 niniejszego artykułu.

9. Państwa członkowskie mogą w dowolnym momencie wprowadzić do swoich planów strategicznych WPR i stosować zmiany inne niż strategiczne zmiany. Powiadamiają one Komisję o tych innych zmianach przed rozpoczęciem ich stosowania i dodają je do zmienionego planu strategicznego WPR przedłożonego wraz z kolejnym wnioskiem o strategiczną zmianę zgodnie z ust. 2.

W przypadku wprowadzenia zmian w odniesieniu do norm 1 i 4 dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska państwa członkowskie zobowiązane są do zapewnienia, aby zmiany te nie zagrażały realizacji celów środowiskowych i klimatycznych związanych, odpowiednio, z ochroną trwałych użytków zielonych lub ochroną cieków wodnych przed zanieczyszczeniem, oraz do przedstawienia szczegółowego uzasadnienia wskazującego, że zmiany te nie stanowią takiego zagrożenia.

W przypadku gdy Komisja nie zgłosi sprzeciwu wobec zgłoszonych zmian w terminie 30 dni roboczych od dnia zgłoszenia, zmiany te mają skutki prawne od dnia zgłoszenia. Komisja wyraża sprzeciw wobec zgłoszonej zmiany, jeżeli uzna, że zmiana ta nie jest zgodna z niniejszym rozporządzeniem lub rozporządzeniem (UE) 2021/2116 lub aktami delegowanymi i wykonawczymi przyjętymi na ich podstawie.

Zgłoszone zmiany, co do których Komisja wyraziła zastrzeżenia, nie mają skutków prawnych, a państwo członkowskie usuwa je ze zmienionego planu strategicznego WPR przedłożonego zgodnie z akapitem pierwszym niniejszego ustępu. Wydatki wynikające z tych zmian nie kwalifikują się do wkładu z EFRROW ani EFRG. Państwo członkowskie może przedłożyć te zmiany Komisji do zatwierdzenia we wniosku o strategiczną zmianę, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu. Przepisy dotyczące zatwierdzania strategicznych zmian, o których mowa w ust. 2–8 oraz ust. 10 i 11 niniejszego artykułu, stosuje się odpowiednio do zatwierdzania zmian, wobec których Komisja wyraziła sprzeciw zgodnie z akapitem drugim niniejszego ustępu. Art. 121 stosuje się odpowiednio do działań Komisji podejmowanych na podstawie niniejszego ustępu.

10. Komisja zatwierdza każdą strategiczną zmianę w drodze decyzji wykonawczej, bez stosowania procedury komitetowej, o której mowa w art. 153.
11. Bez uszczerbku dla art. 86 strategiczne zmiany mają skutki prawne wyłącznie po ich zatwierdzeniu przez Komisję.
12. Korekty o typograficzne lub oczywiste błędy lub korekty o czysto redakcyjnym charakterze, które nie mają wpływu na wdrażanie polityki ani interwencję, nie są uznawane za wnioski o zmianę ani zgłoszenia na mocy niniejszego artykułu. Państwa członkowskie informują Komisję o takich korektach.”;

(29) uchyla się art. 120;

(30) art. 122 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) procedur i terminów przedkładania wniosków o strategiczną zmianę planów strategicznych WPR i powiadomień o zmianach planów strategicznych WPR;”;

(31) art. 124 ust. 4 lit. d) otrzymuje brzmienie:

„d) wszelkich propozycji instytucji zarządzającej dotyczących zmian planu strategicznego WPR oraz, w odniesieniu do wniosku o zmianę planu strategicznego WPR związaną z EFRG, daty wejścia w życie zmiany zaproponowanej przez instytucję zarządzającą zgodnie z art. 119 ust. 8.”;

(32) w art. 134 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Podstawą uznania rocznego sprawozdania z realizacji celów za dopuszczalne jest przedstawienie w nim wszystkich informacji wymaganych w ust. 4, 5, 7 i 10. Jeżeli roczne sprawozdanie z realizacji celów nie jest dopuszczalne, Komisja, w terminie 15 dni roboczych od jego przedłożenia, informuje o tym zainteresowane państwa członkowskie, a w przypadku gdy Komisja nie przekaze takiej informacji, sprawozdanie uznaje się za dopuszczalne.”;

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Informacje ilościowe, o których mowa w ust. 4, obejmują:

- a) produkty wytworzone do końca poprzedniego roku budżetowego;
- b) wydatki brutto na koniec roku budżetowego, mające znaczenie dla produktów, o których mowa w lit. a) niniejszego akapitu, przed zastosowaniem jakichkolwiek kar lub innych zmniejszeń, a w odniesieniu do EFRROW – z uwzględnieniem ponownego przydzielenia anulowanych lub odzyskanych środków finansowych zgodnie z art. 57 rozporządzenia (UE) 2021/2116;

- c) stosunek między wydatkami brutto, o których mowa w lit. b) niniejszego akapitu, a odnośnymi wytworzonymi produktami, o których mowa w lit. a) niniejszego akapitu (»zrealizowana kwota jednostkowa«);
- d) rezultaty i różnice w stosunku do odpowiednich celów pośrednich określonych zgodnie z art. 109 ust. 1 lit. a).

Informacje, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a), b) i c) niniejszego akapitu, przedstawia się w rozbiciu na kwotę jednostkową określoną w planie strategicznym WPR zgodnie z art. 111 akapit pierwszy lit. h). W przypadku wskaźników produktu stosowanych oznaczonych w załączniku I wyłącznie do monitorowania przedstawia się wyłącznie informacje, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a) niniejszego ustępu.”;

- c) uchyla się ust. 6;
- d) ust. 7 lit. b) otrzymuje brzmienie:
 - „b) wszelkie kwestie, które wpływają na realizację celów planu strategicznego WPR, w szczególności dotyczące rozbieżności z celami pośrednimi, przedstawiając uzasadnienia, o których mowa w art. 135, lub, w stosownych przypadkach, z podaniem ich przyczyn oraz opisu ewentualnych zastosowanych środków.”;
- e) uchyla się ust. 8 i 9;
- f) w ust. 10 uchyla się akapit drugi;

g) ust. 13 otrzymuje brzmienie:

„13. Komisja może przedstawić uwagi dotyczące dopuszczalnych rocznych sprawozdań z realizacji celów w terminie jednego miesiąca od dnia, w którym Komisja poinformowała państwa członkowskie o ich dopuszczalności. Jeżeli Komisja nie przekaże uwag w tym terminie, sprawozdania uznaje się za przyjęte. Art. 121 stosuje się odpowiednio.”;

I

(33) *art. 155 ust. 3 wprowadzenie otrzymuje brzmienie:*

„Wydatki związane z zobowiązaniami prawnymi wobec beneficjentów poniesione w ramach środków wieloletnich, o których mowa w art. 22, 28, 29, 33 i 34 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, lub środka, o którym mowa w art. 31 tego rozporządzenia, mogą kwalifikować się do wkładu EFRROW w planie strategicznym WPR, z zastrzeżeniem następujących warunków:”;

(34) uchyla się art. 159;

(35) w załącznikach I, II i III wprowadza się zmiany zgodnie z załącznikiem I do niniejszego rozporządzenia;

(36) tekst załącznika II do niniejszego rozporządzenia dodaje się jako załącznik XV.

Artykuł 2

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2021/2116

W rozporządzeniu (UE) 2021/2116 wprowadza się następujące zmiany:

- (1) art. 9 ust. 3 akapit pierwszy lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) roczne sprawozdanie z realizacji celów, o którym mowa w art. 134 rozporządzenia (UE) 2021/2115, wykazujące, że wydatki zostały dokonane zgodnie z art. 37 niniejszego rozporządzenia;”;
- (2) art. 10 ust. 1 lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) przedłożenie Komisji rocznego sprawozdania z realizacji celów, o którym mowa w art. 134 rozporządzenia (UE) 2021/2115;”;
- (3) art. 12 ust. 2 akapit pierwszy lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) prawidłowo funkcjonuje sprawozdawczość z realizacji celów w odniesieniu do wskaźników produktu oraz sprawozdawczość z realizacji celów w odniesieniu do wskaźników rezultatu w kontekście wieloletniego monitorowania realizacji celów, o którym mowa w art. 128 rozporządzenia (UE) 2021/2115, wykazująca zgodność z art. 37 niniejszego rozporządzenia;”;

(4) w art. 21 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie

„1. Bez uszczerbku dla art. 53 i 55, Komisja dokonuje płatności miesięcznych z tytułu wydatków dokonanych przez akredytowane agencje płatnicze w miesiącu referencyjnym.”;

b) w ust. 2 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Jednakże wydatki, o których mowa w art. 86 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/2115, które nie mogą zostać zadeklarowane Komisji w danym miesiącu ze względu na oczekiwanie na zatwierdzenie przez Komisję zmiany w planie strategicznym WPR zgodnie z art. 119 ust. 10 tego rozporządzenia, mogą zostać zadeklarowane w kolejnych miesiącach tego samego roku budżetowego lub najpóźniej w rocznym sprawozdaniu finansowym za ten rok budżetowy, które ma zostać przesłane Komisji zgodnie z art. 90 ust. 1 lit. c) ppkt (iii) niniejszego rozporządzenia.”;

(5) art. 32 ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Bez uszczerbku dla art. 53 i 55, Komisja dokonuje płatności okresowych w terminie nieprzekraczającym 45 dni od daty rejestracji deklaracji wydatków spełniającej wymogi określone w ust. 6 niniejszego artykułu.”;

(6) w art. 40 wprowadza się następujące zmiany:

a) uchyla się ust. 2;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Akty wykonawcze, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 103 ust. 2.

Przed przyjęciem aktów wykonawczych, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, Komisja informuje dane państwo członkowskie o swoim zamiarze i zapewnia mu możliwość przedstawienia uwag w terminie wynoszącym co najmniej 30 dni.”;

(7) **art. 44 ust. 2 akapit drugi otrzymuje brzmienie:**

Niezależnie od akapitu pierwszego państwa członkowskie mogą:

a) ***przed dniem 1 grudnia, ale nie wcześniej niż 16 października – wypłacać zaliczki w wysokości do 70 % z tytułu interwencji w formie płatności bezpośrednich i na środki, o których mowa w rozdziale IV rozporządzenia (UE) nr 228/2013 oraz w rozdziale IV rozporządzenia (UE) nr 229/2013;***

b) ***przed dniem 1 grudnia – wypłacać zaliczki w wysokości do 85 % z tytułu wsparcia przyznanego w ramach interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich, o których mowa w art. 65 ust. 2 niniejszego rozporządzenia.”;***

(8) art. 45 ust. 1 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) w odniesieniu do wydatków w ramach EFRG i EFRROW – kwoty określone w art. 38 i 55 niniejszego rozporządzenia i art. 54 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, mającym zastosowanie zgodnie z art. 104 niniejszego rozporządzenia, oraz w odniesieniu do wydatków w ramach EFRG – kwoty określone w art. 53 i 56 niniejszego rozporządzenia, które mają zostać wpłacone do budżetu Unii, wraz z odsetkami;”;

(9) art. 53 ust. 1 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Te akty wykonawcze dotyczą kompletności, rzetelności i zgodności z prawdą przedłożonych rocznych sprawozdań finansowych i pozostają bez uszczerbku dla treści aktów wykonawczych przyjętych w późniejszym terminie na podstawie art. 55.”;

(10) uchyla się art. 54;

(11) w art. 57 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„3. Podmioty wdrażające instrumenty finansowe zwracają państwom członkowskim wkłady z programu, których dotyczą nieprawidłowości, wraz z odsetkami i wszelkimi innymi zyskami wygenerowanymi dzięki tym wkładom.

Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 podmioty wdrażające instrumenty finansowe nie zwracają państwom członkowskim kwot, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, pod warunkiem że podmioty te wykażą, w odniesieniu do danej nieprawidłowości, że spełnione są wszystkie następujące warunki:

- a) nieprawidłowość wystąpiła na szczeblu ostatecznych odbiorców lub, w przypadku funduszu powierniczego, na szczeblu podmiotów wdrażających fundusze szczegółowe lub ostatecznych odbiorców;
- b) podmioty wdrażające instrumenty finansowe wykonywały swoje obowiązki w odniesieniu do wkładów z programu, których dotyczy nieprawidłowość, zgodnie z mającym zastosowanie prawem i z dbałością o jakość zawodową, przejrzystość i staranność, których oczekuje się od doświadczonego podmiotu zawodowo zajmującego się wdrażaniem instrumentów finansowych; oraz
- c) nie można było odzyskać kwot, których dotyczy nieprawidłowość, mimo iż podmioty wdrażające instrumenty finansowe podjęły z należytą starannością wszystkie mające zastosowanie środki umowne i prawne.”;

(12) w art. 60 dodaje się akapit w brzmieniu:

„W przypadku gdy beneficjent został wybrany do kontroli na miejscu dotyczącej wniosku o przyznanie pomocy, wniosku o płatność lub zgodności z przepisami dotyczącymi warunkowości zgodnie z art. 83, państwa członkowskie, w miarę możliwości i z uwzględnieniem powiązanego ryzyka, nie wybierają tego beneficjenta do kolejnej kontroli ani próby kontrolnej za ten rok, z wyjątkiem sytuacji, gdy okoliczności wymagają przeprowadzenia kolejnej kontroli w celu zapewnienia skutecznej ochrony interesów finansowych Unii. Przepis ten nie zmniejsza poziomu kontroli.”;

(13) art. 67 ust. 1 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Państwa członkowskie rejestrują i przechowują wszelkie dane i dokumenty dotyczące rocznych produktów zgłoszonych w kontekście zgłoszonych postępów w osiągnięciu celów końcowych określonych w planie strategicznym WPR i monitorowanych zgodnie z art. 128 rozporządzenia (UE) 2021/2115.”;

(14) w art. 68 uchyla się ust. 3;

(15) w art. 69 wprowadza się następujące zmiany:

a) uchyla się ustęp 6;

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„7. Państwa członkowskie umożliwiają beneficjentom odstąpienie od decyzji, o której mowa w art. 4 ust. 3 lit. c) akapit drugi rozporządzenia (UE) 2021/2115. Państwa członkowskie zapewniają, aby beneficjenci, którzy chcą odstąpić od decyzji, uczynili to najpóźniej w roku składania wniosków, w którym decyzja ta jest wdrażana.

W przypadku gdy państwo członkowskie podjęło decyzję, o której mowa w art. 4 ust. 3 lit. c) akapit drugi rozporządzenia (UE) 2021/2115, zapewnia ono, aby beneficjenci, którzy złożyli już wniosek, o którym mowa w akapicie pierwszym niniejszego artykułu, mieli możliwość zmiany lub wycofania swojego wniosku w całości lub w części.

W przypadku gdy państwa członkowskie nie zapewnią, by beneficjenci mieli taką możliwość, nie mogą nakładać w wyniku takiej decyzji żadnych kar na beneficjentów.”;

- (16) w art. 70 uchyla się ustęp 2;
- (17) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 70a

Ocena jakości systemu identyfikacji działek rolnych, systemu wniosków geoprzestrzennych oraz systemu monitorowania obszarów

Państwa członkowskie dokonują corocznej oceny jakości elementów, o których mowa w art. 68, 69 i 70, zgodnie z metodami ustanowionymi na poziomie Unii. Jeżeli ocena wykaże niedociągnięcia w systemach, zainteresowane państwa członkowskie podejmują odpowiednie działania naprawcze, a w razie ich braku Komisja zwraca się do państw członkowskich o ustanowienie planu działania zgodnie z art. 42.

Po dokonaniu oceny, o której mowa w akapicie pierwszym państwa członkowskie przekazują Komisji sprawozdanie oceniające oraz, w stosownych przypadkach, opis działań naprawczych i harmonogram ich realizacji do dnia 15 lutego następującego po danym roku kalendarzowym.”;

(18) art. 72 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 72

System kontroli i kar

Państwa członkowskie ustanawiają system kontroli i kar, o którym mowa w art. 66 ust. 1 lit. e). Państwa członkowskie, za pośrednictwem agencji płatniczych lub delegowanych przez nie organów co roku przeprowadzają kontrole administracyjne wniosków o przyznanie pomocy i wniosków o płatność, by sprawdzić ich legalność i prawidłowość zgodnie z art. 59 ust. 1 lit. a). Kontrole te uzupełniane są przez kontrole na miejscu, które mogą być przeprowadzane zdalnie przy użyciu odpowiedniej technologii.

Państwa członkowskie mogą jednak zdecydować o nieprzeprowadzaniu kontroli na miejscu, w przypadku gdy warunki kwalifikowalności interwencji są monitorowane w ramach systemu monitorowania obszarów, o którym mowa w art. 70.”;

(19) art. 74 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) przepisy dotyczące oceny jakości, o których mowa w art. 70a;”;

(20) art. 75 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 75

Uprawnienia wykonawcze związane z art. 68–70a

Komisja może przyjmować akty wykonawcze ustanawiające przepisy dotyczące:

- a) formy i treści oraz warunków przekazywania lub udostępniania Komisji:
 - (i) sprawozdań z oceny, o których mowa w art. 70a;
 - (ii) działań naprawczych, o których mowa w art. 70a;
- b) podstawowych funkcji i przepisów dotyczących systemu wniosków o przyznanie pomocy, o którym mowa w art. 69, i systemu monitorowania obszarów, o którym mowa w art. 70, w tym parametrów dotyczących stopniowego zwiększania liczby interwencji objętych systemem monitorowania obszarów.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 103 ust. 3.”;

(21) w art. 83 wprowadza się następujące zmiany:

a) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„1a. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 niniejszego artykułu system kontroli w związku z warunkowością nie ma zastosowania do beneficjentów otrzymujących płatności, o których mowa w art. 28 rozporządzenia (UE) 2021/2115.”;

b) *ust. 2 otrzymuje* brzmienie:

„2. Beneficjenci wymienieni w ust. 1 niniejszego artykułu są zwolnieni z kontroli w ramach systemu ustanowionego zgodnie z tym ustępem, jeżeli powierzchnia kwalifikująca się do płatności i wsparcia, o których mowa w tym ustępie, zadeklarowana we wniosku geoprzestrzennym, o którym mowa w art. 69 ust. 1, nie przekracza 10 hektarów.”;

c) *dodaje się ustęp w brzmieniu:*

„2a. *Rolnicy, których maksymalna wielkość gospodarstwa nie przekracza 30 hektarów użytków rolnych zadeklarowanych zgodnie z art. 69 ust. 1 niniejszego rozporządzenia są zwolnieni z kontroli wymogów normy 7 dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska, określonych w załączniku III do rozporządzenia (UE) 2021/2115, w ramach systemu ustanowionego zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu.*”;

d) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Państwa członkowskie mogą korzystać z istniejących systemów kontroli i administracji w celu zapewnienia zgodności z przepisami dotyczącymi warunkowości.

Systemy te muszą być zgodne z systemami kontroli, o których mowa w ust. 1.”;

e) uchyla się ust. 4;

f) w ust. 6 wprowadza się następujące zmiany:

(i) część wprowadzająca otrzymuje brzmienie:

„6. W celu wypełnienia swoich obowiązków w zakresie kontroli określonych w ust. 1 i 3 państwa członkowskie:”;

(ii) lit. d) otrzymuje brzmienie:

„d) określają próbę, która zostanie poddana kontrolom na miejscu, o których mowa w lit. a) niniejszego ustępu i które mają być przeprowadzane co roku na podstawie analizy ryzyka, która uwzględnia element losowy i obejmuje co najmniej 1 % beneficjentów wymienionych w ust. 1 niniejszego artykułu; w przypadku gdy zgodnie z art. 60 ust. 1 akapit trzeci nie wybiorą beneficjenta do celów kontroli lub do próby kontrolnej, zapewniają przestrzeganie minimalnego poziomu kontroli;”;

(22) w art. 84 wprowadza się następujące zmiany:

a) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„1a. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 niniejszego artykułu system kar administracyjnych związanych z warunkowością nie ma zastosowania do beneficjentów otrzymujących płatności, o których mowa w art. 28 rozporządzenia (UE) 2021/2115.”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Beneficjenci wymienieni w art. 83 ust. 1 są zwolnieni z kar, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, jeżeli obszar kwalifikujący się do płatności i wsparcia, o którym mowa w art. 83 ust. 1, zgłoszony we wniosku geoprzestrzennym, o którym mowa w art. 69 ust. 1, nie przekracza 10 hektarów.”;

c) *dodaje się ustęp w brzmieniu:*

„5. *Rolnicy, których maksymalna wielkość gospodarstwa nie przekracza 30 hektarów użytków rolnych zadeklarowanych zgodnie z art. 69 ust. 1 niniejszego rozporządzenia są zwolnieni z kar, o których mowa w ust. 1, 2 i 3 niniejszego artykułu oraz w art. 85 niniejszego rozporządzenia, dotyczących wymogów normy 7 dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska określonych w załączniku III do rozporządzenia (UE) 2021/2115.”;*

(23) w art. 102 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

- „2. Uprawnienie do przyjmowania aktów delegowanych, o którym mowa w art. 11 ust. 1, art. 17 ust. 5, art. 23 ust. 2, art. 38 ust. 2, art. 40 ust. 3, art. 41 ust. 3, art. 44 ust. 4 i 5, art. 47 ust. 1, art. 52 ust. 1, art. 55 ust. 6, art. 60 ust. 3, art. 64 ust. 3, art. 74, art. 76 ust. 2, art. 85 ust. 7, art. 89 ust. 2, art. 94 ust. 5 i 6, art. 95 ust. 2 oraz art. 105, powierza się Komisji na okres siedmiu lat od dnia 7 grudnia 2021 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu siedmiu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.
3. Przekazanie uprawnień, o których mowa w art. 11 ust. 1, art. 17 ust. 5, art. 23 ust. 2, art. 38 ust. 2, art. 40 ust. 3, art. 41 ust. 3, art. 44 ust. 4 i 5, art. 47 ust. 1, art. 52 ust. 1, art. 55 ust. 6, art. 60 ust. 3, art. 64 ust. 3, art. 74, art. 76 ust. 2, art. 85 ust. 7, art. 89 ust. 2, art. 94 ust. 5 i 6, art. 95 ust. 2 oraz art. 105, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.”;

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 11 ust. 1, art. 17 ust. 5, art. 23 ust. 2, art. 38 ust. 2, art. 40 ust. 3, art. 41 ust. 3, art. 44 ust. 4 i 5, art. 47 ust. 1, art. 52 ust. 1, art. 55 ust. 6, art. 60 ust. 3, art. 64 ust. 3, art. 74, art. 76 ust. 2, art. 85 ust. 7, art. 89 ust. 2, art. 94 ust. 5 i 6, art. 95 ust. 2 oraz art. 105 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub gdy, przed upływem tego terminu zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.”;

(24) art. 103 ust. 1 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Na potrzeby art. 11, 12, 17, 18, 23, 26, 32, 39–44, 47, 51–53, 55, 58, 59, 60, 64, 75, 82, 92, 95 i 100, w odniesieniu do kwestii dotyczących interwencji w formie płatności bezpośrednich, interwencji w określonych sektorach, interwencji związanych z rozwojem obszarów wiejskich i wspólną organizacją rynków, Komisję wspomagają, odpowiednio, Komitet ds. Funduszy Rolniczych, Komitet ds. Wspólnej Polityki Rolnej ustanowiony rozporządzeniem (UE) 2021/2115 i Komitet ds. Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych ustanowiony rozporządzeniem (UE) nr 1308/2013.”.

Artykuł 3

Przepisy przejściowe i odstępstwa

1. Zatwierdzanie wniosków o zmianę planów strategicznych WPR przedłożonych Komisji przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia podlega przepisom art. 119 rozporządzenia (UE) 2021/2115 mającym zastosowanie w momencie składania tych wniosków.
2. Zmiany planów strategicznych WPR zgłoszone Komisji na podstawie art. 119 ust. 9 rozporządzenia (UE) 2021/2115, ale niezatwierdzone przez Komisję przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, włącza się do kolejnego wniosku o strategiczną zmianę planu strategicznego WPR złożonego na podstawie art. 119 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/2115 zmienionego niniejszym rozporządzeniem.

3. *Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 102 rozporządzenia (UE) 2021/2116 w celu zmiany rozporządzenia delegowanego (UE) 2022/127, aby odzwierciedlić skreślenie, na mocy niniejszego rozporządzenia, art. 54 rozporządzenia (UE) 2021/2116.*
4. *Komisja przyjmuje akty wykonawcze aktualizujące rozporządzenie wykonawcze (UE) 2022/128 w celu uwzględnienia skreślenia, na mocy niniejszego rozporządzenia, art. 54 rozporządzenia (UE) 2021/2116. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 103 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/2116.*

Artykuł 4

Wejście w życie i stosowanie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Art. 1 pkt 32 i art. 2 pkt 1, 2, 3, 4 lit. (a), art. 2 pkt 5, 6, 8, 9 10, 13, 23 oraz 24 stosuje się w odniesieniu do *rolniczego roku budżetowego* 2025 i wszystkich kolejnych rolniczych lat budżetowych.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Przewodnicząca

W imieniu Rady

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

- (1) W załączniku I do rozporządzenia (UE) 2021/2115 tabela „Roczne rozliczenie z realizacji celów – PRODUKT Rodzaje interwencji i związane z nimi wskaźniki produktu” otrzymuje brzmienie:

„Monitorowanie – PRODUKT

Rodzaje interwencji i związane z nimi wskaźniki produktu*

Rodzaje interwencji	Wskaźniki produktu
Współpraca (art. 77)	O.1 Liczba projektów grup operacyjnych europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI)
Wymiana wiedzy i upowszechnianie informacji (art. 78)	O.2 Liczba działań lub jednostek doradczych udzielających wsparcia w zakresie innowacji przy przygotowywaniu lub wdrażaniu projektów grup operacyjnych europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI)
Wskaźnik horyzontalny	O.3 Liczba beneficjentów wsparcia w ramach WPR
Podstawowe wsparcie dochodów (art. 21)	O.4 Liczba hektarów objętych podstawowym wsparciem dochodów
Płatność dla małych gospodarstw (art. 28)	O.5 Liczba beneficjentów lub hektarów objętych płatnością dla małych gospodarstw
Uzupełniające wsparcie dochodów dla młodych rolników (art. 30)	O.6 Liczba hektarów objętych uzupełniającym wsparciem dochodów dla młodych rolników

Redystrybucyjne wsparcie dochodów (art. 29)	O.7 Liczba hektarów objętych redystrybucyjnym wsparciem dochodów
Ekoschematy (art. 31)	O.8 Liczba hektarów lub dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza lub uli objętych ekoschematami
Narzędzia zarządzania ryzykiem (art. 76)	O.9 Liczba jednostek korzystających z objętych wsparciem narzędzi zarządzania ryzykiem WPR
█	█
Płatności kryzysowe dla rolników w następstwie klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof (art. 78a)	O.9a Liczba rolników korzystających z płatności kryzysowych w następstwie klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof
Wsparcie dochodów związane z produkcją (art. 32)	O.10 Liczba hektarów objętych wsparciem dochodów związanym z wielkością produkcji
	O.11 Pogłowie objęte wsparciem dochodów związanym z produkcją
Ograniczenia naturalne lub inne ograniczenia szczególnie dla danego obszaru (art. 71)	O.12 Liczba hektarów objętych wsparciem dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami, w tym w podziale na rodzaje obszarów

<p>Niedogodności szczególne dla danego obszaru wynikające z określonych obowiązkowych wymogów (art. 72)</p>	<p>O.13 Liczba hektarów objętych wsparciem w ramach sieci Natura 2000 lub dyrektywy 2000/60/WE</p>
<p>Zobowiązania związane ze środowiskiem, klimatem i inne zobowiązania w dziedzinie zarządzania (art. 70)</p>	<p>O.14 Liczba hektarów (z wyjątkiem leśnictwa) lub liczba innych jednostek objętych zobowiązaniami środowiskowymi lub klimatycznymi, wykraczającymi poza wymogi obowiązkowe</p>
	<p>O.15 Liczba hektarów (leśnictwo) lub liczba innych jednostek objętych zobowiązaniami środowiskowymi lub klimatycznymi, wykraczającymi poza wymogi obowiązkowe</p>
	<p>O.16 Liczba hektarów lub liczba innych jednostek objęta zobowiązaniami z zakresu utrzymania gruntów do celów zalesiania i agroleśnictwa</p>
	<p>O.17 Liczba hektarów lub liczba innych jednostek objętych wsparciem z tytułu rolnictwa ekologicznego</p>
	<p>O.18 Liczba dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza objętych wsparciem na rzecz dobrostanu zwierząt, zdrowia lub na rzecz poprawy środków bioasekuracji</p>
	<p>O.19 Liczba operacji lub jednostek wspierających zasoby genetyczne</p>

Inwestycje (art. 73 i 74)	O.20 Liczba operacji lub jednostek otrzymujących wsparcie w ramach inwestycji produkcyjnych na terenie gospodarstwa
	O.21 Liczba operacji lub jednostek otrzymujących wsparcie w ramach inwestycji nieprodukcyjnych na terenie gospodarstwa
	O.22 Liczba operacji lub jednostek otrzymujących wsparcie w ramach inwestycji infrastrukturalnych
	O.23 Liczba operacji lub jednostek otrzymujących wsparcie [...] w ramach inwestycji nieprodukcyjnych poza terenem gospodarstwa
	O.24 Liczba operacji lub jednostek otrzymujących wsparcie w ramach inwestycji produkcyjnych poza terenem gospodarstwa
Rozpoczynanie działalności przez młodych rolników, nowych rolników, zakładanie przedsiębiorstw wiejskich i rozwój działalności gospodarczej małych gospodarstw (art. 75)	
	O.25 Liczba młodych rolników otrzymujących wsparcie na rozpoczynanie działalności
	O.26 Liczba nowych rolników otrzymujących wsparcie na rozpoczynanie działalności (innych niż młodzi rolnicy, o których mowa w O.25)
	O.27 Liczba przedsiębiorstw wiejskich otrzymujących wsparcie na założenie przedsiębiorstwa
	O.27a Liczba małych gospodarstw otrzymujących wsparcie na rozwój działalności gospodarczej

Współpraca (art. 77)	O.28 Liczba wspieranych grup producentów oraz organizacji producentów
	O.29 Liczba beneficjentów otrzymujących wsparcie na rzecz uczestnictwa w oficjalnych systemach jakości
	O.30 Liczba operacji lub jednostek objętych wsparciem z tytułu wymiany pokoleniowej (z wyjątkiem wsparcia z tytułu rozpoczęcia działalności)
	O.31 Liczba objętych wsparciem strategii rozwoju lokalnego (LEADER) lub działań przygotowawczych
	O.32 Liczba operacji lub jednostek objętych wsparciem z tytułu innego rodzaju współpracy (oprócz europejskiego partnerstwa innowacyjnego zgłaszanego w O.1)
Wymiana wiedzy i upowszechnianie informacji (art. 78)	O.33 Liczba objętych wsparciem działań lub jednostek w zakresie szkoleń, doradztwa i zwiększania wiedzy
Wskaźnik horyzontalny	O.34 Liczba hektarów objętych praktykami środowiskowymi (zbiorczy wskaźnik fizycznej powierzchni objętej warunkowością, ekoschematami, podejmowanymi w rolnictwie i leśnictwie zobowiązaniami w dziedzinie zarządzania środowiskowego i klimatycznego)
Rodzaje interwencji w niektórych sektorach (art. 47)	O.35 Liczba wspieranych programów operacyjnych
█	█
Rodzaje interwencji w sektorze wina (art. 58)	O.36 Liczba działań lub jednostek objętych wsparciem w sektorze wina
Rodzaje interwencji w sektorze pszczelarstwie (art. 55)	O.37 Liczba działań lub jednostek na rzecz utrzymania lub doskonalenia pszczelarstwa

* Dane zgłaszane co roku na potrzeby deklarowania wydatków.”;

- (2) w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2021/2115 w tabeli „WSPARCIE KRAJOWE W RAMACH WTO ZGODNIE Z ART. 10”

■

dodaje się pozycję w brzmieniu:

„Płatności kryzysowe dla rolników w następstwie klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof	art. 78a	8”
---	----------	----

(3) w załączniku III do rozporządzenia (UE) 2021/2115 wprowadza się następujące zmiany:

(a) pozycja „GAEC 1” otrzymuje brzmienie:

„GAEC 1	Utrzymywanie trwałych użytków zielonych w oparciu o proporcję trwałych użytków zielonych do użytków rolnych na poziomie krajowym, regionalnym, subregionalnym, na poziomie grupy gospodarstw lub na poziomie gospodarstwa, w porównaniu z rokiem odniesienia 2018. Maksymalny spadek o 10 % w porównaniu z rokiem odniesienia.	Ogólna klauzula przeciw przekształcaniu na inne użytkowanie rolnicze w celu ochrony zasobów węgla”
---------	---	--

(b) pozycja „GAEC 4” otrzymuje brzmienie:

GAEC 4	Ustanowienie stref buforowych wzdłuż cieków wodnych*	Ochrona cieków wodnych przed zanieczyszczeniem i spływem wody
--------	--	---

* Zgodnie z tą normą GAEC minimalna szerokość stref buforowych wzdłuż cieków wodnych, gdzie nie stosuje się pestycydów ani nawozów, co do zasady i zgodnie z prawem Unii ma wynosić 3 metry.

Na obszarach z licznymi rowami odwadniającymi i nawadniającymi, państwa członkowskie mogą, jeżeli jest to należycie uzasadnione w przypadku tych obszarów, dostosować minimalną szerokość do szczególnych warunków lokalnych.

Państwa członkowskie mogą stosować do celów niniejszej normy GAEC definicję cieków wodnych określoną w przepisach krajowych, pod warunkiem że definicja ta jest zgodna z głównym celem tej normy GAEC.”;

(c) w przypisie do pozycji „GAEC 7” skreśla się ostatnie zdanie.

ZAŁĄCZNIK II

„Załącznik XV

MAKSYMALNA KWOTA NA PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE, KTÓRĄ MOŻNA
ZAREZERWOWAĆ NA PŁATNOŚCI KRYZYSOWE DLA ROLNIKÓW, o których mowa
w ART. 96A UST. 1

Państwo członkowskie	Rok budżetowy 2026	Rok budżetowy 2027
Belgia	17 331 805	17 331 805
Bułgaria	33 153 681	33 412 568
Czechy	33 122 850	33 122 850
Dania	28 149 040	28 149 040
Niemcy	180 241 656	180 241 656
Estonia	8 705 240	8 791 062
Irlandia	44 937 679	44 937 679
Grecja	73 458 409	73 458 409
Hiszpania	177 305 135	177 524 124

Francja	261 562 218	261 394 218
Chorwacja	20 162 329	20 162 329
Włochy	149 173 516	149 173 516
Cypr	2 142 542	2 142 542
Łotwa	14 276 793	14 429 368
Litwa	23 989 755	24 246 239
Luksemburg	1 351 754	1 351 754
Węgry	49 801 629	49 801 629
Malta	737 356	737 356
Niderlandy	23 719 521	23 719 521
Austria	35 928 198	35 928 198
Polska	134 243 576	135 179 090
Portugalia	35 146 807	35 410 328
Rumunia	89 072 611	89 899 353

Słowenia	7 251 007	7 251 007
Słowacja	20 090 491	20 146 020
Finlandia	26 326 118	26 380 675
Szwecja	26 954 340	26 961 185'

█